

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 34.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Naša prosveta

Brez dvoma je poglavje o šolski izobrazbi in vzgoji najvažnejše poglavje vladne politike in skrb zanjo mora v državnem proračunu priti prav posebno do izraza. Če po vrsti gledamo vse države sveta, bomo videli, da v tistih, ki posvečajo največjo skrb šolstvu pa kulturnim potrebam svojih državljanov sploh, vlada kljub sedanji splošni politični in gospodarski zmedbi ter socialnim neprilikom relativno največji red, mir in blagostanje, obenem pa nezmanjšan optimizem glede bodočnosti. Glavna pri tem ni višina vsote, ki se za šolo in narodno omiko izdaja, ampak način, kako se uporablja, inicijativa, ki jo država v kulturni politiki daje in pomoč, ki jo nujno kulturnim organizacijam, vzniklim iz naroda samega. Zakaj, kakor izključno podpiranje in izključevanje vsake zasebne inicijative in organizacije ni koristno na polju gospodarskega življenja, tako tudi popolna državna birokratizacija kulturnega življenja, pa naj gre za šolsko izobrazbo mladine ali za kulturno vzgojo naroda samega, ni zdrava. Smer, ki sta jo v tem oziru dali kulturnemu delu Italija in Nemčija, po svojih metodah in posledicah jasno kaže, da ima taka brezobzirna etatizacija, centralizacija in uniformacija šolske in izvenšolske vzgoje tolike senčne strani, da kulturo samo izpodkopujejo. Demokratična država, ki neče zapustiti osnov krščanske civilizacije in tradicije, mora vrhovno vodstvo, nadzorstvo in splošno usmerjevanje izomike in vzgoje naraščajo po soli združevati s principom čim večje svobodne inicijative in udejstvovanja državljanov in zasebnih kulturnih institucij ter zadostnega svobodnega delokroga privatne delavnosti tudi na šolskem polju samem, za kar so nam najboljši zgled Anglija, Amerika pa tudi Francija za izjemo Italije, Nemčije in Rusije vse izomikane države sveta sploh, ki v šolstvu po principu decentralizacije skrbno ohranjajo pravilno razmerje med osrednjim vodstvom šolske politike in samodelavnostjo ljudskega faktorja.

Kakor je pokazala razprava o proračunu prosvetnega ministrstva v narodni skupščini, so tudi v naši državi mnogi narodni zastopniki izrazili mnenje, da zlasti razni s sedanjjo krizo zvezani pojavi na šolskem polju kažejo, da je potrebna večja samooblasti banov in oblasti šolstva, da se morejo mnogi nujni problemi narodne prosvete edino pravilno rešiti, napake odpraviti in vse kulturno delo države podpreti — pa tudi različnim potrebam ljudstva primerno prilagoditi in mu dovajati ustvarjalno sile od zdalej gori, kakor tudi dajati koristne pobude in pogum iz naroda samega. Izkušnja uči, da centrala ne more vsemu kaj, da preobremenjenost centralne uprave onemogočuje pravilne rešitve in izvedbe in da je točno in pravo poznanje posameznih razmer in okolnosti v vsakem slučaju iz centrale nemogoče tudi na prosvetnem polju. Pereče vprašanje, kako nastaviti tisoče in tisoče brezposelnih mladih akademskih inteligentov na mesta, ki so prazna, pa ni zanje zadostnega proračunskega kritja — kako spričo nadprodukcije inteligence usmerjati mladino v one poklice, kjer je še dana možnost zaposlitve — kako ustvariti v državnem šolstvu sedanjim gospodarskim in socialnim razmeram odgovarjajoče razmerje med humanističnimi in realističnimi panogami ter strokovnim šolstvom — kako učiteljske moči, ki so včasih kričeče neenakomerno razdeljene, na pravem kraju, v pravem razmerju, po spolu, predmetih in urah pravično in po dejanskih potrebah pravilno nastavljati in premeščati (seveda ne sredi šolskega leta!) — kje ustanavljati nove šole, kako pouk posebnim razmeram ljudstva in kraja primerno prilagodevati — koga nastavljati in po kakšnih kriterijih — to so stvari, v katerih je centralna prosvetna uprava nujno vezana na sodelovanje in soglasje samoupravnih teles, ki morajo v mnogem oziru imeti celo inicijativo in izključno kompetenco vsaj stvarno v rokah in ki morajo sodočločati tudi pri smernicah pouka in sploh pri osnovnih in principijelnih vprašanjih šolske izobrazbe in narodne omike, ne pa samo v birokratski ekskuziv.

Zato sodimo, da je za nadaljnji plodnosni razvoj našega šolstva in državnega kulturnega dela zlasti spričo njegovega čim dalje širšega obsega pa tudi spričo težkih sodobnih problemov, ki jih poraja duhovna in gospodarska kriza in ki zahtevajo za svojo zadovoljivo rešitev najožjega stika z ljudstvom, z vsemi njegovimi stanov in institucijami — nujno treba, da se izpopolni naša samouprava, kakor jo predvideva zakon. Tudi v prosvetni oblasti je to naš najvažnejši državni problem, kakor je v vseh ostalih panogah državne in ljudske delavnosti. Zakonski načrt banovinske samouprave, ki ga imamo v naravnost vzorni zasnovi, mora postati čim prej zakon in se oživotvoriti. Proti ureditvi tega tako nujnega zakonskega dela ne more danes biti nobenih stvarnih pomslekov, ker ga problemi in zahteve momenta vsak dan glasneje avtomatično kličejo. Kakor povsod, tako bo tudi v prosvetni sferi položaj s tem takoj olajšan stvarno in psihološko, in se bo mogoče reševanja težkih vprašanj in nalog, pred katerimi danes tudi naša šola stoji, lotiti na najbolj konkretni bazi, ki je tudi za šolstvo in za narodno omiko samouprava v okviru državnega zakona in njega vodilnih smernic. Kar se teh prosvetnih smernic tiče, je gotovo zadosti storjeno, da se lahko po samoupravnih zastopstvih realizirajo dalje in izpopolnjujejo v skladu in živem kontaktu z ljudstvom, njegovo dobro tradicijo in potrebami. Oživotvarjanje vseh teh smernic pa zahteva toliko praktičnega dela, v zvezi z njim pa reševanja cele kopice drugih praktičnih vprašanj osebnega in stvarnega značaja, da je to danes v ospredju vsega našega šolskega in prosvetnega problema ter dela, ki ne zahteva toliko,

Velike diplomatske bitke po Evropi

Mir Balkanu - a tudi Podonavju!

Balkanski sporazum ni naperjen proti nobeni državi - Naj Italija nikar ne poskuša kršiti tega načela v Podonavju

Atene, 7. marca. TG. Osem dni so trajali razgovori grške vlade z različnimi predstavniki političnih strank glede balkanskega pakta, ki je bil tukaj podpisan dne 9. februarja t. l. Grški zunanji minister je v velikem in izčrpnem govoru razložil vsebino pogodbe, ki je končala stoletne razprtije na Balkanu ter omogočila mirno sožitje balkanskih narodov.

Stališče grške vlade

Najmočnejši del Maksimosovega govora je bil tisti, v katerem je izjavil, da se države, podpisnice balkanskega sporazuma, čutijo dovolj močne, da vzdržijo mir na Balkanu z mirnimi sredstvi, ne da bi bilo kdaj treba misliti na vojno. Seveda so vse države med seboj na jasnem o sredstvih, ki jih je treba vporabljati, ako bi katera izmed njih bila ogrožena.

Sicer pa obveznost balkanskega sporazuma ne prodira preko meja balkanskih držav in so fantastične vse druge razlage, češ, da se obveznost raztega tudi na izvenbalkanske države. Maksimos je jasno izpovedal, da ne zadenejo balkanske države nobene obveznosti, ako bi katera balkanska država bila napadena od izvenbalkanske države. Primer pa bi bil drug, ako bi istočasno ena balkanska država in ena izvenbalkanska sila skupno napadli kakšno državo podpisnice balkanskega sporazuma. V tem primeru seveda bodo druge države, ki so članice balkanskega sporazuma, prišle na pomoč napadeni državi. Mirna sredstva bi zadoščala, da postane ta pomoč izdatna.

Venizelos nasprotuje

„Žal mi je prijateljstva Italije!“

Kljub tem jasnim izpovedbam grškega zunanjega ministra, izpovedbam, ki časovno prihajajo za zelo jasnimi in preciznimi razlagami drugih državnikov, ki so sodelovali pri balkanskem spo-

Ruždi bej, Titulescu, Maksimos, Jevtič, ki so podpisali balkanski pakt

razumu, v prvi vrsti izjavami našega zunanjega ministra, pa je Venizelos sprožil zelo ostro ofenzivo proti vladi Calderisa, ki je balkanski sporazum podpisala, češ, da je ta mirovni pakt le bre-me za Grčijo in da ji jemlje svobodo kretanja in ji nalaga velike obveznosti, ki njo, kot sredozemsko državo prav za prav ne tičejo. Venizelos je odkrito izjavil, da mu je žal, da je Grčija izgubila svojo italijansko prijateljico.

Grški zunanji minister je Venizelosu odgovoril v istem smislu, kot je izjavil naš zunanji minister atenskem listu »Messager d'Athènes«. Mogoče največ dobička od balkanskega sporazuma ima ravno Grčija, je dejal.

Druge balkanske države so imele možnost, da se med seboj sporazumejo na podlagi dvostranskih nenapadalnih paktov in da pustijo Grčijo dejansko na svobodi, to se pravi na edilu, z vsemi nerešenimi spori, ki jo v Traciji in ob Egejskem morju še bremene.

Venizelos je svoje dni, ko je vodil usodo Grčije, zastopal prav to politiko in je nerazumljivo, zakaj se danes panta, ko so se njegovi ideali miru in sodelovanja na Balkanu resničili.

Grška vlada, ki jo podpira vsa javnost, bo šla preko protestov opozicije in bo potrdila pakt o

balkanskem sporazumu, ker odgovarja njeni politiki miru in najbolje ščiti njene interese.

Tevfik Ruždi bej razlaga

Ankara, 7. marca. AA. V ekspezeju, ki ga je dal zunanji minister Tevfik Ruždi bej v poslanski zbornici pri razpravi o ratifikaciji balkanskega pakta, je med drugim izjavil: Tako po svoji prirodi, kakor po duhu, ki je vodil njegove tvorce, ta pakt ne more biti naperjen proti nobeni drugi državi. Prav tako ni mogel biti sklenjen drugače kakor v mejah prejšnjih obveznosti, ki so jih prevzele države-podpisnice. Pakt doela temelji na tej osnovi. Vse pogodbe, ki so jih poprej podpisale države-podpisnice balkanskega pakta, ostanejo popolnoma nedotaknjene.

V svojem nadaljnjem govoru je Tevfik Ruždi bej dejal, da bo za primer — ki se vidi v ostalem popolnoma neverjeten — če bi katera izmed držav-podpisnic napadla katero drugo državo, balkansko ali izven balkansko, balkanski pakt avtomatski izgubil veljavo nasproti napadalcu. Najboljše želja vseh podpisnikov, je nadaljeval minister, je bila, da bi k paktu pristopila tudi neka država, ki mu doslej še ni pristopila. Vrata k paktu so na stezaj odprta tudi tistim, ki doslej še niso pristopili.

Priprave na rimsko konferenco

„Mrzli sporazum“

Prizadevanja, da vstopijo v sporazum tudi druge podonavske države

Rim, 7. marca. TG. Vaš dopisnik je dobil nekaj informacij o dnevnem redu konference, ki se je od 14. do 16. marca v Rimu udeležile Mussolini, Dollfuss in Gombóš z večjim številom diplomatov in strokovnih izvedencev iz Italije, Avstrije in Madjarske.

Na konferenci v Rimu bodo razpravljali o možnosti pokrajinskega (regionalnega) sporazuma, na podlagi sklepov podonavske konference v Stresu l. 1932 in italijanskega načrta o ureditvi Podonavja, ki je bil objavljen junija 1933 v Ženevi. V vseh uradnih krogih zatrjujejo, da nikakor ni v načrtu izključno sporazum med temi tremi državami in da ostanejo vrata odprta za sodelovanje tudi drugim državam. Rimski sestanek naj bi bil samo začetni korak k splošni ureditvi Podonavja. V prvi vrsti nameravajo tri države Italija, Avstrija in Madjarska ustanoviti neke vrste gospodarsko organizacijo, ki bo olajšala blagovni in denarni promet. Če bi recimo Madjarska prodajala Avstriji žito in od Avstrije kupovala industrijske izdelke, bi Avstrija plačevala madjarsko žito (ker Madjarska kupuje v Avstriji več, kot pa Avstrija kupuje od nje) z denarjem, ki bi ga s pomočjo izenačevalnega clearinga dobila iz Italije, ker Italija kupuje na Madjarskem mnogo več blaga, kot tam svoja prodaja. Ustanovil bi se neki osrednji clearing ne več med dvema, ampak med tremi državami. Nadalje nameravajo enotno organizirati tudi izdelovanje in prodajo določenih industrijskih izdelkov, da bi se izključila nepotrebna konkurenca. Kot rečeno, odklanjajo tukaj vsako sumničanje, da se ustvarja sovražna gospodarska fronta proti komurkoli.

„Mrzla zveza“

Glede političnega dela konference vlada še popolna nejasnost. Zamisel politične zveze

večkrat zelo praznega govoričenja kakor pametnega in smotnega izvajanja. Nas to vprašanje zanima posebno še zato, ker ima naše slovensko šolstvo svoje posebne probleme, kakor jih imajo tudi drugi kraji države — probleme, ki so v zvezi s kulturo slovenskega naroda in njegovim gospodarskim položajem ter drugimi osebistostmi, radi česar je ureditve decentralizacije po banovinskih samoupravah za nas važna življenjska zadeva.

Nekdo je v narodni skupščini omenil tudi potrebo enotne narodne vzgoje v zvezi s sodobnimi ekstremnimi pokreti levičarskega in desničarskega značaja. Čisto res, to je zelo važno, in bi potrebovalo temeljitega razmnoženja in praktične rešitve, toda kakšne? Ne bomo o tem izgubljali veliko besed, povdar-

je bila že večkrat javno od merodajnih ljudi zavržena, toda kljub temu ostaja še možnost »mrzle zveze«, to se pravi, da Avstrija, Italija in Madjarska »izenačijo« svojo zunanjo politiko, tako da bodo dejansko enako nastopale v mednarodni politiki, da »zabranijo, da bi katera koli od podonavskih držav izgubila svojo politično samostojnost«, kot se je izrazila ugodna politična osebnost. Če bo prišlo do podpisa kakšne pogodbe, bo to naveden posvetovalni (konsultativni) pakt, ki bi določil, da bodo vse tri države v bodočnosti postopale istosmerno po pred-

Nemčija je zopet zbližala Italijo in Francijo

Daljnosežna diplomatska posvetovanja v Parizu

Pariz, 7. marca. b. Včerajšnja konferenca med francoskim zunanjim ministrom Barthoujem in francoskim poslanikom v Rimu de Chambrunom je trajala nad eno uro. O tej konferenci ni bil izdan noben uradni komunik. V političnih krogih trdijo, da se je pri tej priliki govorilo izključno o srednjeevropskih problemih in da se bodo te konference še nadaljevale. Stališče Nemčije v srednjeevropskem vprašanju je dovedlo do takega zbližanja med Francijo in Italijo, kot še nikdar ni obstajalo med obema latinskima velesilama. Kar tiče že znanih točk italijanskega načrta glede ureditve Podonavja, bo Italija še naprej delala v tej smeri, da pride pozneje do gospodarskega zbližanja z državami Male zveze in tudi s Francijo. Italijanski državni tajnik za zunanje zadeve Fulvio Suvich je de Chambrunu posebno poudarjal, da italijansko-madjarsko-avstrijsko zbližanje ni naperjeno proti

jamo le, da tu ni drugega in boljšega sredstva kakor to, da šola podaja mladini globoko in religiozno in našem krščanskem narodnem pravstvu ter tradiciji temelječo kulturo, ki se mora iz otrokove duševnosti pametno pedagoško iznotraj razvijati, ne pa vsiljevati in v plehkih oblikah podajati. Tu se godijo velike napake pedagoškega neznanja in ozkega duhovnega obzorja ter borniranosti, o čemer pa danes ne nameravamo pisati.

Nekaj govornikov je tudi predlagalo poseben kulturni davek za osnovno šolstvo. To je pač zelo nesrečna misel, ker se iz obstoječih davkov pač lahko krijejo vse naše šolske in kulturne potrebe. Pač pa je nujno želeli — kar so skoro vsi poslanci zahtevali — da se namreč šolnina vendarle enkrat ukine.

hodnem sporazumu. Državniki se baje že trudijo, da bi našli kakšno besedilo, ki bi omogočilo pristop Male zveze ali vsaj Češkoslovaške. Tozadevna povabila še niso bila razposlana.

Vsekakor pa vsa jamstva, da se bo v Rimu delalo pošteno delo, še niso dana. Spregovoriti bodo morale še druge države, male in velike, ki so tudi v Podonavju zainteresirane. Še le tedaj, ko se bodo ostružili rimski sklepi v novi debati širšega obsega, bo mogoče reči, sedaj pa zaupamo! Toda Mussolinijeva zunanepolitična črta je bila doslej vse preveč vijugasta, da bi sedaj mogli in smeli kar na besedo verjeti, da postane odslej naprej — ravna.

Spalajković pride v Belgrad

Pariz, 7. marca. AA. Havas poroča: Jugoslovanski poslanik dr. Spalajković je snoči odpotoval v Belgrad. Pred odhodom so ga sprejeli predsednik vlade Doumergue in ministri Barthou, Herriot in Tardieu.

Nemčija je zopet zbližala Italijo in Francijo

Daljnosežna diplomatska posvetovanja v Parizu

nikomur, najmanj pa hoče Mussolini postaviti nasprotni blok paktu balkanskih držav. Bodoča rimska pogajanja se smatrajo lahko kot izključna priprava za splošno gospodarsko zbližanje v srednji Evropi.

Posledice na Češkem

Praga, 7. marca. k. Tudi Češkoslovaški se že poznajo posledice zbližanja med Francijo in Italijo. Izgleda, da se je češkoslovaška vlada odločila, da popolnoma preusmeri svojo zunanjo politiko. Ta preusmeritev bo seveda vplivala tudi na češkoslovaško notranjo politiko. Zaradi zbližanja z Italijo bodo iz vlade najbrž izstopili češki socialni demokrati in zato se je tudi ministrski predsednik Maly-petr večeraj že sestal z voditeljem slovaške ljudske stranke, prelatom Hlinkom in mu ponudil vstop v češkoslovaško vlado. Dr. Beneš je pristaš sporazuma z Mussolinijem. Iz Ženeve pa prihajajo že vesti, da dr. Beneš glede zelo optimistično med Italijo in Francijo in bo sam odpoval v Rim koncem marca, da sklene podoben pakt z Mussolinijem. Dr. Beneš stavlja največje nade na sporazum med Francijo in Italijo ter prihaja do prepričanja, da se bo šele sedaj ustvarila možnost nove in srečne ureditve podonavskega problema.

Dunajska vremenska napoved: Zaukrat se oblačno. Na jugu boljše vreme. Temperatura bo malo nazadovala. Mogoče pa bo že v teku dneva nastopilo izboljšanje.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno jasno z lokalnim porastom oblačnosti v severnih krajih. Podnevi toplo, noči hladna.

Naš novi poslanik v Soliji

Jugoslavija-Bolgarija

Prisrčni govori našega poslanika in bolgarskega kralja Borisa

Solija, 7. marca, AA. Danes dopoldne ob 11.30 je kralj Boris sprejel v slavnostni avdijenci novega pooblaščenega ministra kraljevine Jugoslavije v Soliji g. Aleksandra Cincar-Markovića, ki mu je izročil svoja akreditivna pisma. Pri predaji teh pism je pooblaščen minister g. Aleksander Cincar-Marković pozdravil kralja Borisa s temi besedami:

Govor Cincar-Markovića

Veličanstvo! — Nj. Vel. kralj Aleksander I., moj vzvišeni vladar, me je blagovolil imenovati za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra pri vašem veličanstvu. V posebno čast mi je, da akreditirajo v tej lastnosti. Dobre sosedske in prijateljske zveze, ki obstojajo med Bolgarijo in Jugoslavijo, so se v najnovjšem času posebno izrazile s skupnimi plemenitimi prizadevanji obeh vzvišenih suverenov za doseg iskrnega sodelovanja za ohranitev politično-gospodarskega miru na Balkanu. Globoka in iskrena simpatija ter prijateljstvo vsega jugoslovanskega naroda do Bolgarije je vredno z njene strani učinkovitega napora za pravilno poimovanje interesov obeh narodov. Ves naš narod je bil že od nekdaj pripravljen za popolno prijateljsko sodelovanje z Bolgarijo. Od iskrnega sodelovanja v preteklosti smo imeli lepe uspehe. V bodočnosti bo popolno sodelovanje odvisno od naše vzajemne dobre volje. S svoje strani sem zelo srečen, da sem ponovno prišel v Solijo, kjer sem si za svojega prvega bivanja kot svetnik poslaništva pridobil polno dragih prijateljev. Zato bi hotel tudi v tem slavnostnem trenutku prepričati vaše veličanstvo, da sem ponosen na to, da mi je bila podeljena visoka naloga, da bom skušal dobre zveze, ki že obstoje med obema bratskima narodoma, še bolj okrepiti. Prav tako bi hotel uveriti vaše veličanstvo, da bom položil v izpolnjevanje te dolžnosti, ki docela ustreza mojim čuvstvom, vse svoje sile in prizadevanje. Dovolim si izraziti nado, da bom pri opravljanju svoje službe mogel računati na visoko blagovolenost vašega veličanstva in na dejansko prijateljsko podporo kraljevske bolgarske vlade. Njegovo veličanstvo kralj Aleksander I., moj vzvišeni vladar, mi je posebno naročil, da tudi pri tej priliki izrazim njegovo najiskrenejše želje za srečo vašega veličanstva, njenega veličanstva vaše vzvišene soproje in vašega vladarskega doma ter za napredek in blaginjo bolgarskega naroda, in da sporočim vašemu veličanstvu njegovo željo na iskrenem prijateljstvu in sodelovanju med našima dvema narodoma.

Odgovor kralja Borisa

Kralj Boris je odzdravil pooblaščenemu ministru g. Aleksandru Cincar-Markoviću s temi besedami:

Z zadovoljstvom sprejem iz vaših rok pisma, s katerimi vas Nj. Vel. kralj, vaš vzvišeni vladar, akreditira pri meni kot izrednega poslanika in pooblaščenega ministra. Čuvstva Jugoslavije do bolgarskega naroda, ki ste jih vi tako tople izrazili, so našla pri njem pristrčen odmev in vse razumevanje. Spričo tega prijateljskega razpoloženja, ki nas enako navdaja, sem prepričan, da bosta Jugoslavija in Bolgarija z dobro voljo znali razviti in okrepiti svoje medsebojne dobre odnose in da bosta obnovili sodelovanje, zgrajeno na njihovi dobro pojmovanih vzajemnih interesih. Težnje Jugoslavije in Bolgarije k iskrenemu zblizanju so naše, kakor ste prav dobro povedali, izraza v naših sestankih z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom, s katerih imam ohranjen drag spomin. Ti sestanki so nam dali možnost, da smo v skladu z željami naših narodov in potrebo po miru ugotovili naše soglasje za okrepitev prijateljskih odnosov in stensilev gospodarskih zvez med našima dvema državama. Drago mi je, da vas ponovno vidim v Soliji kot zastopnika Nj. Vel. kralja Jugoslavije. Vaše prejšnje bivanje tukaj in odlični vtisi, ki ste jih zapustili pri nas, so vam poročilo radostnega sprejema pri nas. Posebno mi je prijetno vaše zagotovilo, da boste posvetili svoje prizadevanje vse večjemu krepitju dobrih sosedskih in prijateljskih zvez med obema bratskima narodoma. Z moje strani mi je do tega, da vam zagotovim, da bo vse tisto, kar bi moglo olajšati izpolnjevanje vaše visoke misije, deležno moje podpore in pomoči bolgarske vlade. Ljubezne želje, ki ste mi jih izrazili od Nj. Vel. kralja Aleksandra, so me globoko ganile. Prosim vas, da boste to mač pri vašem vzvišenem vladarju in mu sporočili moje prisrčno zahvalo z mojim najiskrenejšim željam za njegovo osebno srečo, za srečo Nj. Vel. kraljice in kraljevskega doma ter za napredek in blaginjo jugoslovanskega naroda. Sporočite prav tako Nj. Vel. kralju, da popelzoma delim njegovo plemenito željo za iskreno prijateljstvo in sodelovanje med našima dvema narodoma. S temi čuvstvi sem srečen, gospod minister, da vas lahko danes iskreno pozdravim z dobrodošlico!

Novi jugoslovanski pooblaščen minister v Soliji g. Aleksander Cincar-Marković se je nato vrnil v poslaništvo v slavnostnem kraljevskem vozu.

Francoski levičarji so pripravljali punt

Velik nakup municije, pušk in strojne v Angliji

Pariz, 7. marca, e. Vse jutranje časopise prinaša senzacionalne podrobnosti o večerinskih seji francoske vlade. Razen o aferi Stavrijskega in o bližnjem sporazumu z Italijo se je na seji največ govorilo o tajnem oboroževanju francoskih levičarjev, ki so se odločili, da bodo v Franciji izstavili novo državljansko vojno. Vojni minister maršal Petain in notranji minister Sarrant sta ministrskemu svetu predložila vse svoje zaupne dokumente, ki nesporno dokazujejo, da so francoski levičarji zadnji čns pokupili ogromno revolvers in pušk v francoskih orožarnah, strojne puške pa so nakupili v Angliji in jih

tajno prepeljali v Francijo. Oboroženost francoskih levičarjev mora biti zato že precejšnja, ker sta sedaj maršal Petain in notranji minister Sarrant dobila polnomočje za to, da ugotovita, kje je orožje skrito in da ga zaplenita. Demmergueva vlada namreč nikakor ne bo dopustila, da bi se katerikoli politična stranka v Franciji oborožila in za svoj račun prelivala kri nedolžnih državljanov. Vlada republike si je v svesti svoje moči in je zato prepričana, da bo lahko vzdržala sama red v Franciji in tako ostala parlamentarni razsodnik v vseh francoskih političnih sporih.

Politična napetost v Španiji

Splošna stavka zauzema nevaren obseg - Socialisti izzivajo

Madrid, 7. marca, p. Danes se je nova španska vlada Lerrouxa predstavila parlamentu. Obnovljena Lerrouxova vlada je podala približno isti program kot prejšnja. Pač pa je važen oni del izjave, ki govori o ukrepih proti političnim strankam, ki zavzemajo vedno večji obseg. Vlada hoče ukreniti vse potrebno, da otežijo atentate, ki so na dnevnem redu. Glede političnih strank je d'lovni minister njenja, da mora biti rigorozen z ozirom na velike škode, ki jih prinašajo politični straški španskemu gospodarstvu in posebej delavstvu. Ugotovil je, da je znašal

izpad delavskih mezd v Španiji v zadnjih treh letih radi političnih strejkov 231 milij. pezeta.

Politična napetost pa se stopnjuje od ure do ure. Tako levica kot desnica sta pripravljene na vse. Strejkovno gibanje je zavzelo večji obseg in se širi na posamezne panoge delavstva. Tako so danes stopili v strejk hotelski uslužbenci in natakarji, pa tudi tipografski strejkajo in ne izhajajo noben list. Socialistične strokovne organizacije so izdale na svoje člane proglas, ki pomeni vojno napoved vladi. Nemiri segajo v provinco. V Sananderu je več ranjenih.

Nemčija se pogreza v barbarstvo

Zakon razveljavljen, ker je zveza z židi nezaželjena in protinaravna

Karlsruhe, 7. marca, TG. Danes je najvišje deželno sodišče prvič odobrilo ločitev zakona iz razlogov plemenske drugokrvnosti. V svojih razlogih navaja sodišče, da je židovsko plemo v vprašanju krvi, značaja, posebnosti in življenjske filozofije nekaj popolnoma različnega od arijskih plemen in da je vsi-d tega zakon med pripadniki židovskega plemena in med člani arijskega plemena ne samo nezajeten, ampak tudi zelo nevaren in protinaraven, ker izpostavlja arijskega zakonskega druga nevarnosti, da se svojemu plemenu in svojemu pasemskemu

mu značaju odtuji, in ker iz takih mešanih zakonov izhajajo le polarijski otroci. Važnost te razsodbe je zaradi tega tako velika, ker bo služila za podlago vsem številnim tožbam za razpoko iz istih razlogov, ki ležijo danes pred nemškimi sodišči. »Volksrecht Beobachter« zmagoslavno pozdravlja to odločitev, češ da je to spomenik v zgodovini nemškega prava, ker je s tem narodno-socialistična filozofija nastopila svoj zmagoslavljeni pohod v usmerjevanju nemškega plemena.

Masarykov rojstni dan

Praga, 7. marca, p. Po vsej republiki so se danes vršile proslave 84 letnice rojstva predsednika republike Masaryka. Na Hradcanih je bil danes sprejem, v teku katerega je predsednik sprejel najprej zastopnike obeh zbornic, nato zastopnike vojske, predstavnik diplomatskega zbora nemškega poslanika dr. Walterja Koča, ki mu je čestital v imenu vlad in suverenov držav, ki so zastopane v praškem diplomatskem zboru. Končno so bili sprejeti tudi zastopniki legionarjev. Sprejemi pa niso bili oficijelni, ampak so imeli samo prijateljski značaj. Zanimivo je, da so prišla poročila o velikih slavnostih tudi iz nemških mest republiko.

Zemlja se odpira v Romuniji

Bukarešta, 7. marca, AA. Rador poroča: Pomikanje zemeljskih plasti v pokrajini Doftana (prahovski okrožje) traja še zmerom dalje. Na nekem mestu se je pojavila razpoka široka 250 m. Mislijo, da je to pomikanje zem. plasti nastalo zaradi prodiranja vode v opuščene rove nekaterih starih solnih rudnikov.

Cestni in železniški promet v teh krajih to oblasti začasno ustavile. Dalje je oblast odredila izpraznitev 20 poslopj in 2 tovarn. Prav tako so evakuirali tudi železniško postajo Doftana. Oblasti so poslate velike oddelke četi za reševanje. Vse kaže, da se slivarna škoda precejšnja.

„Čeljuskin“

Moskva, 7. marca, k. Poveljnik »Čeljuskin« javlja, da so žene in otroci rešili ravno še prvi čas, ker se je takoj nato prelomila ledena plast in razkrala stanovanjsko barako na dvoje. Uničena je tudi kuhinja. Vendar se ni treba izgubiti upanja na rešitev, ker posadka vztrajno gradi sedaj novo barako. Reuter pa javlja, da se v ledu pojavlja zmeraj več razpok in da skoraj ne bo mesta za novo barako.

Poljska-Nemčija

Varšava, 7. marca, p. Danes je bila tu podpisana trgovinska pogodba med Nemčijo in Poljsko, ki je bila sklenjena v smislu izjav obojestranskih vlad dne 26. januarja. Pogodbo sta podpisala poljski zunanji minister Beck in nemški poslanik v Varšavi von Moltke. S to pogodbo je zaključena enirinska vojna med obema državama, ki se je začela leta 1925. Pogodba ima obliko protokola in bo v kratkem ratificirana od obeh vlad. Stopila pa bo v veljavo že 15. t. m.

General - koroški deželni glavar

Dunaj, 7. marca, p. Na seji koroškega deželne zbora v Celovcu je bil danes izvoljen za deželne glavarja general zvezne vojske Hülger, ki je znan izba pbeščitne dobe kot vodja koroškega Heimatschutz.

Proračunska debata v Narodni skupščini

Belgrad, 7. marca, m. Po sprejetem proračunu ministrstva za vojsko in mornarico se je snoči takoj prešlo na pretres proračuna za gradbeno ministrstvo v podrobnostih.

Govor ministra D. Skulja

Debato je otvoril gradbeni minister dr. Skulji, ki je v daljšem ekspezuju obrazložil, da se letošnji proračun v končnem znesku le malo razlikuje od lanskega. Navidez izgleda, kot da je ta proračun zvišan za 609.029 Din, ker je laniški proračun znašal 164.570.900 Din, med tem ko znaša letošnji 165.179.929 Din. Če pa od letošnjega proračuna odbijemo anuitete za gradnjo mostu čez Savo in pristopne poti Bosut-Rača kakor tudi izplačilo Vodni zadruzi Bidič-Bosut za režijske stroške v znesku 8.227.230 Din ter izplačilo zadnjega obroka za izdelavo potrebne vozne poti na Topčider v višini 649.523 Din, tedaj je letošnji proračun manjši za 8.876.757 Din. Iz samega proračuna pa se tudi vidi, katere postavke so zvišane in katere znižane. Ker se pa danes zahteva znižanje osebnih izdatkov, a v proračunu gradbenega ministrstva so bile te postavke zvišane za 1.511.000 Din, naglašja gradbeni minister, da to lo razliko takoj obrazloži. Nato je podrobno pojasnil vse razlike ter izjavil, da je predložil amandament, s katerim se gradbeno ministrstvo pooblašča, da lahko pri Državni hipotekarni banki sklene posojilo za dovršitev zgradbe nove skupščine, in upa, da bomo v kratkem dobili desetletni dom, ki bo odgovarjal veličini kraljevine Jugoslavije. Končno prosi narodne poslance, naj sprejmejo predloženi proračun, ki je siromašen za dela, ki se morajo izvršiti.

Nato je govorilo več poslancev. Pavlič in dr. Gjura Leuščić bosta glasovala proti proračunu, Voja Kurtovič, Alojzij Dermelj in Albin Komar pa za proračun. Nočna seja se je nato prekinila.

Današnja skupščinska seja se je pričela ob 8 in se je na njej prebrala interpelacija, ki jo je vložil na predsednika vlade poslanec Alojzij Pavlič. Nato so poslanci prešli na dnevni red: na nadaljevanje pretresa proračunskega predloga za gradbeno ministrstvo.

Milivoje Isaković bo glasoval za proračun. Dr. Kurtovič pledira za pospeševanje gradbene delavnosti. Glasoval bo za proračun. Anton Hajdinjek naglašja, da v Prekmurju ni niti ene države ali banovinske ceste. Glasoval bo za proračun. Jaka Tomič govori o potrebah svojega kraja in bo glasoval za proračun. Ferdo Šega govori o potrebi regulacije rek. V dravski banovini, pravi, da trpi od povodnjih 50 ha zemlje, v vsaj državi pa 1070 ha. Je za sprejem zakona o civilnih inženjerih. Iz političnih razlogov bo glasoval za proračun. Proti proračunu sta govorila Stanko Trkulja in Dragotin Perko, za proračun pa so govorili Milan Dobrovič, Cedomir Zaharič in Mladen Sisavac. Po tem bi moral govoriti Vekoslav Spindler, ki ga pa ni bilo v skupščini. Nadaljnji govorniki Milenko Milutinović, Stjepo Knežević, Milan Radonič, Gjuro Marjan in Jevtemija Popović bodo glasovali za proračun.

S tem je bila dopoldanska seja zaključena.

Drugi govor gradbenega ministra

Na popoldanski seji je prvi govoril gradbeni minister dr. Skulji in v daljšem govoru odgovoril na opombe in kritike posameznih poslancev. Tako je med drugim odgovoril na izvajanja poslanca Pavliča, da je načrt za gradnjo mostov in cest v zaupnem mu ministrstvu izdelan in da se po njem izvršujejo dela, kolikor pač dopuščajo finančna sredstva. Hajdinjeku pa je odgovoril na njegovo zahtevo, da se občinske ceste v Prekmurju proglašajo za banovinske I. in II. vrste, da se v tem oziru zelo preirava, ko se občinske ceste proglašajo za banovinske ali pa banovinske za državne, ker imamo pri nas 25 odst. državnih cest napram ostalim državam, ki jih imajo le 12 odst. Tako je baše tudi v dravski banovini, kjer se je vse preveč cest pretvorilo v banovinske, banovina pa ne more nositi vseh stroškov za njih vzdrževanje, ter zaradi tega poudarja gradbeni minister, da bi bilo dobro, če bi se te ceste zopet pretvorile v občinske. Končno gradbeni minister naglašja, da zneski, ki so določeni v proračunu, ne bodo zadostovali, ker so potrebna vsaj dvakrat večja sredstva za hidroelektrična dela, za katera je danes na razpolago samo 13 milijonov Din. Da bi se dosegla vsaj tretjina one vsote, ki je bila na razpolago v proračunu za leto 1926-27, je potrebnih 26 milij. Din. (Proračun za 1926-27 je znašal 60 milijonov Din.) Gradbeni minister zato ponovno naglašja, kar je že v svojem ekspezuju podčrtaval, da se je v varčevanju dosegla skrajna meja, preko katere ni mogoče več iti. Zaradi tega je treba najti denar od koderkoli.

Proračun za gradbeno ministrstvo je bil nato sprejet tudi v podrobnostih.

Za gradbenim ministrom je govoril poslanec Rasto Pustoslemšek o današnjem prazniku, ki ga slavi češkoslovanski narod ob 84 letnici rojstva svojega predsednika dr. Tomaža G. Masaryka. Skupščina je nato sprejela predlog, da se pošlje predsedniku Masaryku pozdravna brožurica.

Nato je bila seja večinskega poslan. kluba.

Prometno ministrstvo

Popoldanska seja se je pričela točno ob 3. Na dnevnem redu je bila razprava o proračunskem predlogu za prometno ministrstvo v podrobnostih. Za današnjo seja je z ozirom na napade in očitke, ki jih je podal proti prometnemu ministru Radivojeviću bivši prometni minister Andra Stanič, vladalo ogromno zanimanje in so bile vse vstopnice za obe skupščinski galeriji že včeraj popoldne odane. Nekateri so si celo brzojavno zagotovili mesta, tako veliko ljudi iz Zagreba. Polne so bile

Utrinki

REKORD V ŠTEVILU VOJN

Neki profesor znane ameriške univerze Harvard se je zabaval s tem, da je sestavil statistiko vojn, tisoč let nazaj, za osem narodov Evrope. Po profesorjevih štetjih ima rekord Francija s 185 vojnami. V skoraj strogini vrsti sledi Anglija s 176 vojnami. Rusija se postavi v tretjo vrsto s številko 151. Avstrija je četrti s 131. Zelo v ozadju je Španija s 75 vojnami. Italija jih s ležavo zmore le 32. Nemčija se je osemstoletno z 24 vojnami in Holandska dvigata rdečo svetilko s 23 spori z orožjem brez vsakega pomena.

Toda ne sodite Francoze kot ljudi s slabim značajem, če korakajo na čelu te osmerice. So pač lenkoten narod. Kaj hitro zapihajo rokoce. Imajo grobo kri in veliko občutljivosti. Krivice ne prenašajo in so pripravljeni iti takoj na ulico, da pomagajo lažarjem. Po pravici Francoz lahko deje, da ljubi predešen mir; ne samo radi mira, temveč radi čisto oteretanosti, ki ga v njem vzbuja vojna. Bilanca 185-ih mu da pač željo malo prostje zadikati. — Sicer pa je on tudi večnoma listi, ki ga drugi izzovejo. Ve pravilno ceniti dobroto

častnarske lože, lože za senatorje in diplomatske lože.

Ko je otvoril predsednik skupščinske seje, je dal takoj besedo prometnemu ministru Radivojeviću, ki je v grobni tišini podal svoj ekspezo, ki je trajal skoraj polne tri ure.

Govor ministra Radivojevića

Belgrad, 7. marca, V prisotnosti vseh članov kraljevske vlade s predsednikom ministrskega sveta G. Uzunovičem na čelu, — poslanci so njegov prihod v Narodno skupščino pozdravili z vihernim ploskanjem, — in ob polno zasedenih galerijah je nocoj prometni minister g. Radivojević podal ekspezo o proračunu svojega ministrstva.

Po strokovni analizi proračuna je prometni minister g. Radivojević podrobno reagiral na kritiko narodnega poslanca G. Staniča, ki je prejšnje dni napadel akcije prometnega ministra ob zaključitvi pogodbe o gradnji nekaterih železniških prog v Jugoslaviji.

G. prometni minister je povzel kritiko poslanca Staniča glede teh le treh točk:

1. Glede pravilnosti stopopka, na podlagi katerega je prišlo do sklenitve in podpisa teh pogodb.

2. Glede finančnih pogojev teh pogodb, in

3. Glede tehničnih določb in podrobnih cen za dela, ki se imajo izvršiti.

Na podlagi uradnih dokumentov in številke je prometnemu ministru uspelo, da v celoti pobije kritiko poslanca Staniča in da jo zavrne v vseh posameznostih. G. minister je posebno dokazal, da so trditve poslanca Staniča, češ, da bi Jugoslavija s temi pogodbami izgubila velike svote, do 800 milijonov, brez vsake podlage. Prav tako je prometni minister dokazal, da so bile te pogodbe s tujnimi podjetji sklenjene povsem regularno, pod normalnimi pogoji in s potrebnimi jamstvi in zagotovili; vse to tako s finančne kakor tudi s tehnične strani teh pogodb.

Govor prometnega ministra je trajal tri ure. Na koncu so ga poslanci viharno pozdravili.

Osebnosti vesti

Pomaknjeni so v 3. skupino 2. stopnje dr. Tomo Turato, starešina okrajnega sodišča v Litiji, Mijo Cernoš, starešina okrajnega sodišča v Trzinu, in dr. Josip Smil, starešina okrajnega sodišča v Slovenjgradcu; vsi dozdaj v 4. skupini 1. stopnje.

Belgrad, 7. marca. Postavljen je za šefa oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani v 4. skupini 1. stopnje dr. Alojzij Kunst, dosedanj primarij iste bolnišnice v 5. skupini.

★

Japonsko prodiranje

Moskva, 7. marca, AA. Iz Pekinga poročajo, da pričujejo kitajski list »Peping Jihpao« podrobnosti o prodiranju japonskih čet na severnem Kitajskem. V resnici prodirajo japonske čete nemoteno dalje tudi v teh krajih, čeprav so v zadnjem času iz Tokija opetovano razglasili, da temu ni tako. Posebno pogoste so japonske oficirske patrulje v pokrajinah Zansi in Suj Juan, Japonske vojaške oblasti so med svečanim kronanjem cesarja Pu-ija morale v pokrajini Luanu proglasiti obsešno stanje in naglo sodišče.

30 urni delovni teden v Ameriki

Washington, 7. marca, p. Danes je delovni odbor reprezentantske hiše sprejel predlog generala Johnsona, s katerim se delovni čas v industrijah, ki imajo Niriine kode, znižal od sedanjih 40 na 30 ur tedensko. General Johnson računa, da bo na ta način našlo dela en milijon brezposelnih.

Drobne vesti

Rim, 7. marca, b. Mussolini je sprejel zastopnike Zveze evropskih inženjerjev, ki se je dne ustanovila v Rimu na mednarodnem kongresu inženjerjev. V delegaciji so bili zastopniki inženjskih organizacij iz Avstrije, Belgije, Francije, Jugoslavije, Švedske, Švice, Španije in Madjarske.

Tokio, 7. marca, p. V mandžurskem mestu Kirin je danes iz neznanih vzrokov nastal požar v veliki delavski stanovanjski baraki, v kateri so je nahajalo nad 200 delavcev. Doselej so potegnili izpod razvalin barake 63 zgoljenih trupel. Sodijo, da je bil ogenj podkajen iz masčevalnosti.

b. Pred par dnevi je izvršil samomur Viktor Marjanec, blaginik mestnega davčnega urada. Sedaj se je ugotovilo, da je Marjanec poneveril 200.000 Din. To je že šesti slučaj, da so se odkrile v mestnem davčnem uradu poneverbe večjih zneskov.

b. Z jutranjim belgrajskim brzovlakom je prispeval v Zagreb nemški poslanik na našem dvoru Viktor von Heeren. Obiskal je v spremstvu nemškega konzula dr. Freunda gospoda bana, mestnega župana, komandanta armade, cerkvene oblasti in druge.

Doznava se, da bo francoski zunanji minister takoj, ko se parlament odprde, po vsej verjetnosti že v začetku prihodnjega tedna odpotoval v Bruselj na sestanek z belgijskim zunanjim ministrom Hymanom.

P. Danes so našli v njegovem lastnem stanovanju umorjenega čikaškega milijonarja Popea. Pope je bil tudi znan poglavar velike čikaške zločinske tolpe.

V nekem rudniku pri Beuthenu v Nemčiji se je zgodila danes težka rudarska nesreča. Rov je zasul 11 rudarjev, od katerih so do sedaj izvlekli na dan 3 mrtve in 3 težko ranjene, ki pa ne bodo ostali živi.

V državi Illinois razsaja silen snežni vihar. V viharu se je ponesrečilo veliko potniško letalo in treščilo na tla. 4 potniki in oba pilota so mrtvi.

miru, grozila vojna in ničnost zmag... Upajmo iskreno, da se to prepričanje ne bo razbujilo pri ostalih sedmih narodih žele ob številki 1851

POSTNE PRIDIGE V PARIZU

V pariški katedrali Notre Dame so v letošnjem postu vsako nedeljo postne pridige. Katolinci se s svojim odločnim nastopom dosegli, da te pridige slednje razširja tudi radio. Francoski katoličani doživljajo novo estajenje. Iz skritosti in prepričanja se vrača v javno življenje, ki ga pretrsa socialna in duševna stiska in to perečih dnevnih vprašanj. Veličastno zasnovana katoliška pomožna akcija izkaja na zbežane duhove največji vtis. K postnim pridigam se zgrinjajo tisoči katoličanov in nekato-licanov, da slišijo potro iz Družbe Jezusove Pi-nard de La Boulaye, Pridigar govori o rednih duhovnih in gospodarskih krizi in bedi na svetu, ki imata svoj izvor v miselnosti 20. stoletja, v kateri Bog — več ne domuje. Predesem bo pa dokazal v celim postnem venca, da je »Kristus edina luč«, pred katero ugasnejo vse druge in da bo samo od te luči prišla sreča in zbežano 20. stoletje. Kakor že dnevno ne, podaja te besede s urližavce o odrti, hrčpenca srca, o plodne brzde.

Sem in tja po Zagrebu

Ali je slovenski jezik res siromašen?

In vendar se Slovenci v Zagrebu gibljejo

Nekaj se vedno najde na tem popotovanju. Saj na vsak korak srečaš tri Slovence in kako ne bi bilo za nas novic!

Naj spomnim eno iz gledališča. V soboto večer so predstavljali »Židovko«, opero, ki je znana tudi drugod v svetu. Razume se, da ima v sedanjem času ta naslov že sam v sebi nekaj privlačnosti. Vsebinsko nas toliko ne zanima. Omenim naj le, da ta opera židom dela kar po volji. Za nas je pomembno in zanimivo to, da smo imeli zopet priliko slišati našega rojaka Marija Šimenc v vlogi šida Eleazarja. Bila je to senzacija dneva. Samo kaka redka svečanost — prav posebno velja to za opero — more napolniti veliko gledališče; v soboto zvečer je bilo vse do zadnjega kotička zasedeno. Po »riumfu, ki ga je doživel Šimenc v Florenci in drugod po Italiji, je postal pravi magnet. Zato je bil obisk izredno, a navdušenost brez primere. Po četrtem dejanju, kjer ima Eleazar glavno težo svoje vloge, ki jo je tako dovršeno odpel, je bil obdarovan s cvetjem, priznanju pa ni bilo ne konca ne kraja. Petkrat so ga priklicali na pozornico in še ni bilo občinstvu dovolj. Čujemo, da so tudi slovenska javnost imela v kratkem priliko, da ga sliši, ker namerava priti na gostovanje po Sloveniji.

Tudi drugi so svoje izborni napravili in je bilo vse lepo in dobro. Samo eno ne gre prav v račun: Pravijo, da so baletisti za opero nujna stvar. To je pač stvar okusa in tu je svoboda široka. A postavit balet — in kar takole frivolno — na cerkveni občini zbor, izvajati ga tam vpricho kardinalov in škofov, to je pa že čez mejo dostojnosti. Res, clovek se kar težko sporazume z gledališki moraloi

Tudi po časopisju se kaj zanimivega vjame. »Straža« je prinesla v soboto par misli o najnovejši knjigi slovenske lirike. Kritika te najnovejše zbirke je ugodna. Nekaj pa le neizmerne dirne slovensko uho. Pravi, da je slovenski lirizem na dosti lepši višini — kljub temu, da ima »na razpolago relativno siromašen jezik«. Res se morda ne moremo najbolj ponašati — saj vemo, da moramo biti skromni — a skoro bi rekli, da »tor te besede ni prečital niti celega Cankarja niti Preglja niti drugih, da bi mogel »absolutno« preceniti zakladnice slovenščine.

Barletovo proslavo smo imeli v nedeljo. Jubilarita je pozdravil in mu čestiti predsednik Sloveskovega društva Marko Težak. Pevski zbor, pod vodstvom g. Koočančiča, je zapel dve lepi pesmici — mimoigredu povedano: to je bil prvi javni nastop reformirane Rokovega pevskega zbora, ki se je najlepše izkazal. Prigodno predzdravico, ki jo je zložil naš Pavle Bohinc — kjo bi si mislil, da zna on tudi kaj takega, da kako lepo se je zložil — je deklamiral Štrukljev Mirica. Na vi-

šini je bila tudi predstava »Majkove Zale«. Občinstva pa je bilo tudi vse polno, ki je prihitelo, da počasti častitljivega jubilarita.

Zvečer je bil občni zbor »Našega Doma«. Po dveh letih začetnih težav ima društvo vse pogoje uspešnega razvika. Zaigralo bi srce duhovnemu občetu te ustanove — Janezu Kadanu — ce bi videl lepe sadove te zamisli, kateri je on dal idejo in naslov. Ni vse solčno, kar je občni zbor ugotovil, tudi sence so. Ta nesrečna članarina, ki ni točno plačana, visoka najemnina za prostore, to račune močno obremenjuje, a toliko vendar ne, da bi moglo »Našemu Domu« vzeti razmah. Posredovalnica za službe, katero si je društvo pridobilo v preteklem poslovnem letu, pove marsikaj poučnega in zanimivega. V domu je iskalo zavetja in službe kakih 300 deklet. Razen 19 so vse dobile službo za plačo po večini 300 Din mesečno. Najtežje je za službo z onimi, ki pridejo iz Belgrada. Najslabše opravijo tiste, ki sprejmejo službo leje v provinci. Tako so se vračale iz Osjeka in Sarajeva, kjer so jih sprejeli komaj za čas, da so odslužile strošek potovanja. Poročila funkcionarjev je občni zbor sprejel z velikim odobravanjem in jim izrekal svojo zahvalo in priznanje, posebno predsedniku dr. Marjetiču. Poveril jim je vodstvo doma še za nadalje. Z ozirom na težko materialno stanje deklet se je članarina znižala od 5 na 3 Din mesečno. Sprožena je bila tudi misel, da bi se pri domu poskusilo vpeljati brezposelno in starostno zavarovanje.

Gotovo je to, da je prav problem služkinj v Zagrebu — ne samo slovenskih, marveč splošno — eden najbolj perečih socialnih zadev. Zlo je seveda prav to, da isti vzroki, ki stanje služkinj obtežujejo, obremenjuje tudi reševanje tega problema. »Naš Dom« z nekoliko razširjenim novim odborom bo mogel bolj na široko zaleteti in bo s tem doprinesel k rešitvi. Da, ko bi bil »Naš Dom« lastni hiši! Pod tujim krovom je pa vedno tesno.

Občni zbor »Citalnice«, ki se je tudi to nedeljo vršil, je potekel mirno. Ugotovil je, da je bilo glavno delo preteklega leta prirejanje predavanj in izletov. Prireditelj največjega obsega je bil Miklavžev večer.

V nedeljo je začel misijon zagrebske periferije. Na sedmih krajih se vrše ta teden vsak večer misijonski govori. Kier ni cerkve, je dobra tudi dvorana. Tako v Trnju in na Selski cesti. Narod se je dobro odzval, škoda le, da je za množico premalo prostora, ki more sprejeti komaj dobro desetino prebivalstva. Ugodna ugotovitev pa je vsekakor, da je narod pokazal prav veliko dobre volje. — Tudi na Trešnjevki, kjer je obliubljena dežela adventistov.

Naš slovenski misijon v cerkvi sv. Katarine se bo pričel 15. marca ob 19.45.

merika. Zanimivo je, da so bile zverine na vse klice in ukaze cigana in njegovih ljudi povsem ravno dušne, dočim so vsakokrat, kadar se je pokazal v kletki Cemerik, vesele pritekle k niemu in mu tilzale roke. Zverine celo jesti niso marale iz ciganova roke. Cigan je znižal Cemeriku plačo na pet deset dnevno in ga vrhu tega podil iz službe. Cemerik je bil prisiljen obrniti se na tamkajšnjeja goslovanskega konzula. Ta je interveniral pri španolskih oblasteh, ki so prisilile cigana, da se je držal pogodbe s krotiteljem. Ko je bilo pogodbe konec, je moral Cemerik pač nazaj v Zagreb, ker kot tujec ni doli ni mogel najti zaposlenja. Sedaj išče po Zagrebu službo.

Velika poneverba pri Karlovcu

V gozdu pri Karlovcu se je obesil trgovec Krano Kušević, bivši mestni svetnik in podpredsednik trgovske zadruge. Obenem pa je prišla na dan poneverba 80.000 Din pri omenjeni zadrugi. V Karlovcu so se brž razširili glasovi, da je Kušević poneveril omenjeno vsoto. Zaenkrat so oblasti ugotovile sledeče: Predsednik zadruge je pred časom izročil Kuševiću 80.000 Din v gotovini, naj jih oloži v zadržno blagajno. Ključke od blagajne je imel namreč Kušević, v katerega so imeli vsi neomejeno zaupanje. Te dni pa je zahteval predsednik o. Kuševića denar, mesto katerega mu je pa on dal knjižico, ki ni predstavljala nobene vrednosti. Dan kasneje je Kušević obesil, potem ko je vso noč popival po Karlovcu in okolici.

kot je to v Rusiji. Zveza je pod državno zaščito in dela z njo roko v roki. To je pomagalo brezbožnikom, da so naredili močan aparat, s katerim danes razpolagajo. Tako je izdal brezbožni tisk v zadnjih letih 1220 protiverskih knjig, okrog 100 letakov, katerih vsak je imel preko 300.000 izvodov. Brezbožniški časopisi imajo nekateri preko milijon naklade. K temu moramo pristeti še predavanja po mestih in vaseh (60.885 samo v eni polovici leta), dalje protiversko delo po radiju. Razume se, da so šole vse v znamenju brezboštva in v rokah brezbožnikov. Slušatelji vseučilišč so obvezani, da svoje protireligiozno znanje takoj tudi praktično uporabljajo v protiverske namene. Umetnost, gledališče, kino, muzika, muzeji, izleti, celo izprehodi, streljanje, šport, kockanje, igra na karte, prav povsod in ob vsaki priliki mora vse služiti v isti namen: proti veri in Bogu.

Pri izbiranju sredstev, da narodu izrujejo iz srca Boga in vero, zveza ni nič izbirična. Kier ni dokazov, morajo to nadomestiti brezštevilni napadi, vzajemno spletkarjenje in drzno zasmevanje. Pri tem se najbolj izrablja nepoučenost preproste ljudstva. Zveza brezbožnikov je nova cerkev Rusije. Nastopa tudi pod naslovom kulture in stoji v središču boja za socializacijo zemlje. Odtod izhaja seveda lep razmah pokreta in navdušenje nekaterih, da se uvede brezboštvo brez ozira na veliko kulturno revolucijo. Tako so ustanovili vsake čitalnice, zabavišča, prižnice, igralnice, radio-dvorane itd. V vsajemnem trudu grade zrakoplove in tanke. Tudi otroci so morali dati vsotico za zrakoplov »Brezbožnik«, da bi »naše stare babe videle, da na nebu ni Boga«.

Danes je že vsak petindvajseti sovjetski državljani član te organizacije, a treba je računati, da država vedno bolj pritiska za pristop. Samo »brezbožnikas« smatrajo za pravega sovjetskega Rusa, samo on je vodja in zastopnik boljše misli.

Brezbožniški pokret ni ostal zaprt v Rusiji. Z ousvajanjem »internacionalne« je zavzel svetovni razmah in začel širiti popagando zlasti v Nem-

Dva požara pri Mariboru

Maribor, 7. marca

Dva požara sta zopet bila v mariborski okolici. V Vrhovodu pri Linbušu je zgorela stanovanjska hiša posestnika Mihaela Bezenška, ki se je par dni pred požarom preselil v Kamnico. Pošlopje je zgorelo do tal ter je škoda okoli 25.000 dinarjev.

V Framu je pogorel posestnik Jožef Španinger. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje, živinska krma in gospodarsko orodje. Ima 20.000 Din škoda, ki pa bo najbrže krita z zavarovalnino. Vzrok požara je pri obeh uganka, sumijo pa zopet zlobno roko.

Triletni otročiček se smrtno ponesrečil

Celje, 7. marca 1934.

Danes okrog četrta na 2 popoldne so se igrali trije otroci Za kresijo na prostoru za starim okr. sodiščem. Med temi tremi je bil tudi triletni sinček čevljarskega mojstra v Prešernovi ulici Tonček Berglez. Otroci so se igrali pri trugi za gramoz, ki je bila prazna in je stala pokonci. Otroci so trugo prevrnili, da je padla na Tončka, ga udarila na desno senco in mu zlomila desno roko. Otrok je bil na mestu mrtav.

Tekla mu je kri iz ušes in ust. Na mestu nesreče se je kmalu zbralo veliko občinstva. Otroka so nato prenesli k staršem na stanovanje.

Monštranca v ribniku

Maribor, dne 7. marca.

Pretekli teden je bil izvršen v farno cerkev v Rušah drzen vlom. Vlomilci so iz tabernaklja odnesli monštranco in nekaj drugih cerkvenih posod. Preiskava za vlomilce je bila brezuspešna. Najbrže so pa prišli iz Maribora, kar dokazuje sedaj sled, ki se je našla v Betnavskem ribniku na Teznu.

V torek je šla žena delavca Angela D. z otroci nabirat suhljad v Betnavski gozd. Ko je prišla deca do ribnika, je opazil 7-letni Francel na dnu v bližini brega svetlikajoče se predmete. Knalu se jim je pridružil še delavec Ivan D., ki je iz-

II. odgovor na vprašanje:

Kako spraviti ljudi do kruha?

Če hočemo pomagati brezposelnim vseh vrst, si moramo biti v svesti, da je treba zdraviti to zlo pri korenini.

Dobrodnele podpore vseh vrst pomenijo komaj začasno zdravilo v posameznih primerih, podpore, ki sempatja in v tem štadiju celo več škodujejo, ko koristijo. Edino zdravilo brezposelnosti leži v tem, da se brezposelnim da dovolj zaslužka.

Zaslužek izvira navadno iz dela in produktivnosti

Oboje trpi pri nas radi tega, ker je večina konzumentov obubožala in ker je, bodisi v zvezi s to okolnostjo, bodisi v zvezi z drugimi dejstvi, premalo denarja v prometu.

Naše gospodarstvo torej samo iz sebe ne more povečati niti dela, niti produkcije in produktivnosti ter radi tega pri sedanjih razmerah tudi ne več ustvarjati zaslužka; nasprotno bo pri sedanjih razmerah zaslužka vedno manj in brezposelnih vedno več.

Čim manjši so dohodki konzumentov, tem bolj padajo cene, tem bolj se zmanjša produkcija, tem več delavcev neha delati in tem večja je poslovna depresija.

Ko ljudstvo nima več prihrankov, ker jih ne zasluži in ker so stari zmrznjeni, ko nima več prebitka, ker ga ne zasluži in ker ga ne more napraviti, oziroma, ker ga ne more prodati, ako bi ga tudi napravilo, ne preostaja drugega, kakor da se poveča produkcija in promet, oziroma, da se ustvari. To pa more pri prej omenjenih okolnostih sedaj samo še država s tem, da poveča denarni promet. Kontrolirano povečanje denarnega prometa, katerega se ob pravem času lahko tudi zmanjša, ni nikakoli inflacija.

S povečanim denarnim prometom, ki povzroča tudi povečan blagovni promet, se vrne predvsem zaupanje. Z zaupanjem se izdavi ves težaviran denar in pride zopet sem na trg, tako da lahko država ali državna denarna institucija svoj prej povečani denar deloma zopet umakne.

Ljudstvo pa ne sme imeti samo dohodek za to, da dnevno živi, ampak mora imeti toliko dohodka, da si nekaj prihrani in da postane aktiven član gospodarskega in kulturnega napredka.

čiji. V binkošnih l. 1925., ko je bila v Rusiji osnovana »Zveza borbenih brezbožnikov«, je nastala prva »Internacionala proletarskih svobodomiselcev« s sedežem na Dunaju. Njej se je pridružilo »Društvo za svobodomiselstvo in seziganje mrličev« in »Proletarska svobodnomna mladina Nemčije«. Načelovala je seveda ruska brezbožniška zveza. Vsled prepira in razdora je bila zveza z Dunajem l. 1929. prekinjena, nakoar so osnovali »Internacionalo proletarskih svobodomiselcev« v Berlinu, »rdečem srcu Nemčije«. Naloga nove zveze je bila prenos komunistične brezbožne propagande v Nemčijo, organiziranje izstopa iz cerkve, protiverska propaganda med maso, protiverski tisk, protiversko delo med ženskami, zlasti pa še med mladino in med preprostimi ljudstvom.

Brezbožniška internacionala je tedaj štela 60.000 članov s 14 organizacijami, ki so se nahajale v 12 deželah. Drugo glavno središče je bila Praga z »Društvom proletarcev brez veroizpovedi« s 25.000 člani. »Sekcija polna nade« je bila v Švici; ostale pa v Avstriji, Franciji, Belgiji, Holandski, Grčiji, Poljski in Mehiki. Iz Angleske, Danske, Švedske, Severne Amerike, Indije in Japonske so prihajala iz delavskih vrst navdušena poročila, da skušajo čim prej ustanoviti krajevne organizacije svobodomiselcev.

Kako je »Internacionala« izvrševala svojo nalogo, najlepše vidimo iz razmaha berlinske sekcije. Tudi v drugih deželah so napenjali vse sile, ravnaajo se po ruskonemskih receptih. Glavni uspehi je zabeležila »antiklerikalna revolucionarna liga« v Španiji s šestimi mestnimi skupinami. V manifestu »stvaritelja Španije« so se jasno pokazale zahteve in vojni cilji »Internacionala brezbožnikov: Brezpogojna ločitev cerkve in države, cerkve in šole, ukinitje in izgon vseh redov posebno jezuitov, propaganda za odpad od vere in izstop mas iz cerkve, ustanovitev antiklerikalnih organizacij za maso delavcev in kmetov.

Velik uspeh berlinske grupe je bil vpliv na Dunaj, da se zveže z zvezo svobodomiselcev v Bruxellesu. Prišlo je do velikega unionističnega

Ali imate lepe, bele zobe?

Oni so najlepši naravni nakit.

Naj Chlorodont skrbi za lepoto in zdravje Vaših zob. Če se zjutraj in zvečer uporablja

zobna pasta Chlorodont

postanejo zobje sijajno beli in zobni emaji se ne pokvari.

Mala tuba Din. 8.-
Velika tuba Din. 13.-

vlekel iz ribnika s kolom zvite in razbite kovinske dele, ki so se svetili kakor pravo zlato ter bili okrašeni s pisanimi kamenčki. Najditelj je nato odnesel najdene dele v mesto ter jih pokazal zlatarju g. Tratniku, vprašujoč ga, koliko bi bili vredni. g. Tratnik je takoj spoznal, da so to deli monštrance in patene ter je o tem obvestil policijo, ki je predmete zaplenila.

Vrednosti nimajo nobene, ker so iz medij ter samo pozlačeni. V teh kosih so spoznali dele monštrance, ki je bila ukradena v Rušah. Zlikovci so jih očitno najprej preizkusili, ali imajo kako vrednost, potem pa so jih razočarani vrgli v ribnik.

Kakor bo imelo ljudstvo več denarja in bo začelo nakupovati, se bodo dvignile cene kmetijskih pridelkov in se bo osvobodil kmet sedanje revščine in sedanje pasivitete, od katere ga sedanja kmetiška zaščita nikdar ne more rešiti.

Če bo dovolj in primernega zaslužka, se dvigne trgovina, obrt in industrija, zarjavela koleca začnejo teči, povsod se iščejo delavci in nastavljeni, ustvarja se čim več konzumentov, ustvarjajo se prihranki, ustvarja se luksus, ljudstvo potuje, z lahkoto plačuje davke in vrača državi, kar je izdala na povzanih plačah svojim uradnikom in kar je izdala, da sama ustvari podlago za delo.

In to je prvo, kar bi se moralo pri nas storiti, pri nas, ko je toliko neproduktivnih tal, ki kličejo po zboljšanju in kultiviranju ter že s svojo ekstenzenco dokazujejo, da se bo vsak v zboljšanje produktivnosti vložen kapital v par letih desetkrat povrnil.

Potrebno je to pri nas, kjer ovira slabost naših cest pravilni razvoj tuiskega prometa in odbija s tem vedno večje dohodoke naših sosednih držav.

Potrebno in mogoče je to pri nas tudi radi tega, ker je nujno treba z javnimi deli zavarovati in zboljšati promet na železnikah in lukah in ta promet kolikor mogoče razširiti z novimi železniškimi tirji.

Potrebno je to pri nas, ko bi z našim lesom vsaj doma lahko postavili v raznih krajih, kjer živijo ljudje še v broljih, na stotisoče lesenih koč itd. — skratka, potrebnega dela je pri nas več kot kje drugod.

Ni samo pri nas več kot drugod potreba za delo, ampak bi se to delo vsakemu »elkopozemcu« podjetju in radi tega tudi državi ustvarilo — še bolj kot drugod, vsaj dokler so potrebe ljudi še tako pnižne.

Pri pravilni izvedbi teh in sličnih načrtov, katerim je namen delo in zaslužek, posledica pa povečana produktivnost in povečani dohodki države, ne bo težko, pritok denarja prilagoditi pritoku blaga, tako da pri pravilni pozornosti do inflacije sploh ne more priti.

V tem preobratu pa leži tudi vsa rešitev brezposelnosti in ne samo poslovne, ampak tudi vedno hujše duševne depresije.

Dr. F. M.

Bojne organizacije brezbožnikov

Nedavno je papež v eni svojih enciklik govoril o »dobro organizirani vojski, ki s pomočjo tajnih društev vodi borbo polno mrznje proti Bogu in cerkvi«.

Danes razločujemo dve veliki grupi, ki korakata v odločilni boj proti Bogu, veri in cerkvi: »Zveza borbenih brezbožnikov« v Rusiji, in »Internacionala proletarskih svobodomiselcev« v Berlinu z »Internacionalno svobodomiselno zvezo« (Internationale Freidenker-Union) v Pragi. Gonilna sila vsega gibanja je seveda zveza brezbožnikov v Rusiji. Najžalostnejši znak današnjega časa je, da je država, ki ima skoro četrtino zemlje in šteje 150 milijonov prebivalcev, obsodila na smrt največjega dobrotnika človeštva: Boga, cerkev in vero, jih ponižala v nič. Samodržci sovjetske države so prišli do prepričanja, da je Bog največji sovražnik države, da cerkev ogroža novo, moderno ureditev in da je vera tajno in trajno veleizdajstvo. Znano je, s kakšnimi sredstvi so v Rusiji začeli boj proti »državi sovražnemu Bogu«. Ko so potem videli, da starega Boga ni mogoče uničiti z brutalnim nasiljem, so se odločili za manj nevarno sredstvo, bolj mirno pot, in tako je bila l. 1925 ustanovljena zveza brezbožnikov.

Spčetka je bila rast te zveze bolj šibka in skromna, a po proglasu petletke se je zlasti številčno dokaj opomogla. Danes šteje zveza okoli 6 milijonov članov, ne vsehst milijon »mladih brezbožnikov«. »Mladi brezbožniki« stopajo v zvezo šele s končanim osemnajstim letom in so največja nada za rast in moč brezbožne zveze.

Organizacija zveze je neobičajno stroga in neumorno dela propagando. Danes ni nobene organizacije — niti med katoličani ne — ki bi se z zavednostjo, tehniko in s prodorno močjo mogla meriti s šest let staro »Zvezo borbenih brezbožnikov«. Tudi ni na vsem svetu slučaj, da bi bila vera tako tesno zvezana s politiko,

kongresa v Berlinu od 5. do 7. nov. 1931. Sodelovali so zastopniki iz vseh evropskih držav in število članov zastopanih društev je bilo preračunano na 800.000. »Nemška svobodomiselna zveza« s 1700 mestnimi organizacijami in 600.000 člani je prevzela vodstvo pod predsednikom Hartwigom; kot naslednica je bila Praga, ker je bilo v Nemčiji po zakonu protiversko javno delovanje zabranjeno. Zdržena zveza je dobila polno moč šele v l. 1932 in tako imamo danes dve dobro organizirani vojski proti veri in katoliški cerkvi. V njihovih vrstah je veliko političnih nasprotnikov — vsem pač ne more biti po vojni ruski ideal — ali v boju proti veri in cerkvi so si pa vsi edini.

Da so v tej zvezi včlanjene organizacije iz vseh držav, to smo omenili. Zabeležiti moramo pa še, da so tudi pri nas tajna društva brezbožnikov, ki kažejo posebno veliko aktivnost in nad vse rafinirane metode. Ta tajna društva dobivajo pomoč iz framasonske lože. Na berlinskem kongresu je bil tudi delegat iz naše države. Udruženja v naših krajih so prav tesno zvezana s centralo. Značilno je, da so bile še pred berlinskim kongresom »ozke in prisrčne zveze« z Berlinom in našimi edincami. Iz Berlina ne dobivajo naši brezbožci samo »moralno« pomoč, marveč tudi materialno. V svojih akcijah so zelo oprezní in so tako skriti, da jim je težko priti na sled.

Predlanskim so iz Berlina naredili veliko ofenzivo na nekatere balkanske države. Iz Berlina so prihajale reklame za razne »ilustrirane« časopise in knjige, kjer se »poučno« (!) tretira »ljubezen« (Kunst der Liebe), a reklame, še bolj pa seveda knjige, so bile polne pornografskih slik. Pozneje se je začela propaganda še za druge podobne knjige. Že to dokazuje, da je ta organizacija pri nas dobro urejena. Detajlov pa iz znanih in razumljivih razlogov ne moremo navajati.

Delo brezbožnikov je najmarkantnejši pojav satanizma v današnjem svetu.

(Po »Životu«.)

Liubljanske vesti:

Zločini in naklepi vlomilske družbe

Velika vlomilska družba, ki jo je policija prejšnji teden razkrila na Viču, je bila danes izročena sodišču, ker je preiskava proti njej zaključena. Skupno je sedaj v zaporu pet moških in sicer so to neki Rakovec, Tekavec, Oven in Smrdelj, ki so v ločene izvrševali, peti pa je Luka Spruk iz Rožne doline, pri katerem so blago spravljali in ki je bil vodja družbe. Zanimivo je tudi, kako je policija prišla tej družbi na sled.

Spruk je namreč ovadil neko gospodično iz Rožne doline, da mu je ukradla zlato uro. Ta gospodična je na policiji takoj pojasnila in dokazala svojo nedolžnost pri tej tatvini, ko pa je zvedela, kdo jo je ovadil, se je ujezila in dejala na policiji: »Čakajte, bom pa jaz povedala, kako ti ljudje živijo! In je pojasnila, da Spruk nima dela, prav tako ne njegovi tovariši, da pa vsi prav dobro izhajajo in da jih sosede sumijo raznih zločinov proti zasebni lastnini. Kakor smo že poročali, je policija napravila pri Sprukovih in na stanovanjih drugih velikih hiš preiskavo in že tu našla mnogo zlatnine in sumljivega blaga. Po dolgem izpraševanju so vlomilci priznali tudi vlom pri Rožniškem, kjer so odnesli mnogo blaga. Izdali so tudi svoje skrivališče na Rožniku, kjer je policija odkopala veliko množino blaga, izvirajočega od vloma pri Rožniškem in pa od drugih vlovov.

V soboto vsi v Union!

Samo 10 dinarjev je vstopnina za zabavni del dobrodelne prireditve dne 10. marca v »Unionu«. Koncertni del prireditve se začne točno ob 20 in konča ob 22, tako da se prične zabavni del prireditve po 22. S tem je dana možnost najširšim krogom našega prebivalstva, da se prireditve udeležijo in po svoji moči prispevajo za bedne in brezposelne somošane. Koncertne vstopnice veljajo tudi za zabavni del. Vstopnice po 10 Din se dobe tudi v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice, Kongresni trg, kjer se dobe tudi programi po 2 Din. Opozorjamo cenj. občinstvo, da seže po vstopnicah v predprodaji, da se prepreči vsak naval na večerno blaginjo. V vseh postranskih prostorih bodo nameščeni zvočni pojačevalci, tako da pridejo vsi obiskovalci na svoj račun.

Mestno uradništvo se trudi, da pripravi obiskovalcem poleg lepega, res umetniškega programa, tudi mnogo zabave. Preskrbljeno pa je tudi za vse telesne potrebe. V posebnih paviljonih bo na razpolago vse, kar srce želi. Dobrodelna prireditev bo največja privlačnost Ljubljane, kjer bodo pokazali vsi stanovi v prosti volji, da dobro ljubljansko srce v korist revnih še vedno utripa. Sezite takoj po vstopnicah in pripeljite s seboj svoje prijatelje. Koncert se začne točno ob 20, zabavni del in prosta zabava pa ob 22.

★

Stanje g. Fuggerja, ki ga je v Domžalah povozil vlak, se je obrnilo včeraj nekoliko na boljše in zdravniški upajo, da mu bodo rešili vsaj življenje.

Gospa Katja Delakova nastopi s svojo prikupno skupino, ki je žela v Ljubljani že toliko uspeha v novim sporedom, na dobrodelni prireditvi v soboto v Unionu. Izvaja Strausov valček pomladanskih zvokov, Lisztovo Ogrsko rapsodijo in potpuri ruskih narodnih pesmi.

Gradbena delavnost na Resljevi cesti. Že med zimo je gradbeno podjetje Miroslav Zupan dogradilo v surovem stanju lepo dvonadstropno hišo na vogalu Slomškove ulice in Resljeve ceste, last trgovca Franca Zagarja z Rakeka. Sedaj pa se selijo v hišo že prve stranke. Hiša je odlično gradbeno delo in je v njej prostora za 24 strank. V pritličju je najela obsežne lokale uradniška menza, poleg tega pa so v pritličju še štirje lokali. Hiša je veljala okoli 3 milijone dinarjev. Včeraj pa so na novi Lokarjevi trdnosti hiši na Resljevi cesti, nižje učiteljska, izobesili okrašen smrčec, znamenje, da je hiša dograjena do strehe in da imajo delavci likof. Hiša bo veljala 800.000 Din in jo gradi Ljubljanska gradbena družba. V njej bo prostora za štiri stanovanja.

Ljubljanski operni balet pod vodstvom baletnega mojstra g. Golovina nastopi v soboto na mestni dobrodelni prireditvi v Unionu s točkami, ki v Ljubljani še ni so bile izvajane. Med drugim so na sporedu: Rubin-

Poleg tega in drugih vlovov v Ljubljani je policija razkrila celo vrsto vlovov, ki jih je zagrešila prav ta družba na Planini pri Rakeku.

Največji naklep pa je ta družba zasnovala z vlovom v realno poslopje. Ti vlomilci so nekje izvedeli, da hrani sluga l. državne realne gimnazije Marinšek redno l. vsakega meseca profesor-ske plače, da jih razdeli med učiteljsko osebje. Vlomilci so torej šli in v noči na 1. februarja vlomili v realno poslopje ter res prišli do kasete, v kateri je po navadi Marinšek hranil denar. Toda imeli so smolo, zakaj Marinšek ni nikoli prejemal denarja dan pred izplačilom, temveč ga je dvignil redno vsakega prvega in ga še istega dne tudi razdelil med profesorje. Vlomilci so torej odnesli kaseto, jo za Gradaščico razbili in le predstavljal si moremo, kakšno je bilo njihovo razočaranje, ko v kaseti niso našli nobenega denarja. Naklep te vlomilske družbe je bil torej res velikopotezen, saj je na tem zavodu nad 50 profesorjev in bi mogla pasti v neprave roke zelo velika vsota denarja, če bi se vlomilcem njihov načrt posrečil tako, kakor so si oni želeli.

Za vse te zločine in morda še za katerega, ki pride med sodno preiskavo na dan, bodo člani tolpe odgovarjali pred sodiščem. Policija pa je zopet zabeležila lep uspeh.

stein: Orientalna fantazija, Brahms: Ogrski ples, Moskovsky: Španski ples, Lehar: Akrobatični ples itd.

Napad na starčka. Včeraj smo poročali pod tem naslovom, da je bil v nekem prepiru napaden 76letni g. Alojzij Stiasny, upokojeni vojaški nadoficijal. Ta več, kakor nam poroča sin g. Stiasnega, ne odgovarja resnici. Res je le toliko, da je dobil g. Stiasny živčni napad in je bil sprejet na oddelku 7 splošne bolnišnice.

Male tatvine. Na policiji se zadnje dni izredno množijo številni prijavi malih tatvin, kakor dežnikov, čevljev, garderobe, sušicega se perila in drugega, ki izginja iz predsoh in s hodnikov ter z dvorišč. Te tatvine izvršujejo po navadi taki prosilci, ki prosijo po hišah za male podpore v brezposelnosti, če pa najdejo priliko, tudi radi kaj izmaknejo. Ne zaležejo namreč nič razni policijski ukrepi proti delomirnosti. Skoraj vsak dan prime policija kakšnih deset takih beračev, ki jih po navadi izganja iz mesta, toda mesto izgnanih prihajajo vedno novi. Stevilo prosilcev z juga bi bilo še večje, če jih ne bi na jug zadrževala z enako vnuem tudi zagrebška policija. Problem berarske nadloge v Ljubljani očitno ne bo tako dolgo povojno rešen, dokler ne bo rešeno vprašanje brezposelnosti po vsej državi.

Vsaka dama, katera rabi eleganten klobuček nizke cene, naj obišče Salon Anita, Krcov trg 10, Ljubljana.

Ptuj

Neznanci so vlomili v podstrešje posestnice Helene Kodrič v Velikem Okiču v Haložah. Odnesli so razno obleko, žganje, meso; škoda znaša 500 Din. Naslednjo noč so napravili enak obisk pri posestnikih Juriju Belaku in Antonu Kranjcu, katera so odnesli iz vinske kleti vino, mast, žganje v vrednosti 1300 Din. Ker jim to še ni zadostovalo, so vlomili še pri posestnici Ani Emeršič in jo olajšali za razne predmete, vredne 500 Din. Orožniki iz Sv. Andraža-Leskovec so vlomilec že na sledu.

Smrtna kosa. Pri Sv. Marijeti niže Ptujja je umrl ondotni solski upravitelj Ignac Dokl. Dosegel je starost 52 let. Pokopali so ga v sredo 7. t. m. na domačem pokopališču. Naj v miru počiva!

Postne vesti. Vodstvo pošte pri Sv. Vidu pri Ptujju je prevzel poštni odpravnik Zoltan Perš, prekmurski domačin iz Križevca. Pri pošti v Ptujju sta postavljena za dnevnice Franca Benčič in Josip Ilaš. Premesčena je od pošte Slatina-Radenci k pošti v Ptuj uradnica Pavla Kurčič.

Celje

Umrli so v celjski javni bolnišnici: Velenšek Marija, 37 let, natakarka iz Celja-okolice, Hribnik Franc, 63 let, delavec iz Gaberja, in Stepišnik Jakob, 60 let, občinski revež iz Škofje vasi. N. v. m. p.

Kontrola brezposelnih in omejevanje beračenja. Da se popolnoma izvede naredba glede kontrole vseh brezposelnih, ki morajo imeti od občine, kjer bivajo, posebne izkaze, in se s tem prepreči nepotrebno beračenje, se pozivajo vsi hišni po-

sestniki oziroma hišni upravitelji, da opozore najemnike, naj zahtevajo od vsakega, ki berači, tako izkaznico o brezposelnosti; če bi se kateri ne izkazal z izkaznico od svoje občine, kjer biva, naj se ga takoj prijavi policiji.

Opozorilo davkoplačevalcem. Davčna uprava v Celju poziva vse delodajalce, ki plačujejo uslužbentski davek v davčnih markicah, pa še niso predložili v kontrolo knjižice uslužbenskega davka, da jih nemudoma predložijo v izogib posledic čl. 138 zakona o neposrednih davkih.

Nasadi v Ipvčevi ulici. Ipvčeva ulica, ki je bila pred nekaj leti asfaltirana, bo dobila v kratkem času še lepše lice. Na kraju ulice ob Sušnici so že začeli s saditvijo kostanjev.

Celjsko mestno avtobusno podjetje naznana, da bo začel voziti na progi Celje-Podsrda avtobus zopet redno v soboto, dne 10. t. m. po običajnem voznom redu, začeniš z vožnjo iz Podsrede proti Celju ob 5.20.

Mariborske vesti:

Vrtnarska šola v Mariboru

Lansko poletje se je sprožil načrt, naj se osnuje na prostoru nekdanje Džamonjeve vrtnarije pod Kalvarijo vrtnarska šola, ki jo Slovenija s svojim visoko razvitim vrtnarstvom res potrebuje. Vsi se se potem razne ankete, prostore si je ogledala posebna komisija banske uprave ter je ugotovila, da bi bili za šolske svrhe zelo primerni in našel se je tudi že način ureditve denarne plati tega vprašanja. Banovina je bila voljna prispevati eno tretjino, mariborska občina drugo tretjino, preostali del pa bi prevzelo nase Mestno olepševalno društvo. Ker je Džamonjevo podjetje v konkurzu, so se pričela z upraviteljstvom konkurzne mase pogajanja glede nakupne cene, ki pa prvotno niso privedla do uspeha radi previsokih zahtev. Naposled se je cena znižala na skrajno mejo 1.200.000 Din, kar bi bilo znosno; takrat pa je naenkrat odpovedala banovina ter izjavila, da ne zmore prispevka radi previsokih drugih davkov. Zadeva je na jesen padla v vodo, medtem pa je v vrtnariji propadel rastlinski inventar ogromne vrednosti,

Mestni svet in upravni odbor. V torek zvečer se je vršila na mestnem naselstvu seja mestnega sveta in upravnega odbora. Pred mestnim svetom so se razpravljale nekatere gradbene zadeve. Gradbeno dovoljenje so dobili: Sprager Alojzij za adaptacijo hiše Vetrinjska 14, Kuhar Alojzij za adaptacijo avtogaraže v Klavušni ulici 14, v stanovanjske svrhe; Moran Alojzij za preureditev in adaptacijo podstrešja v stanovanjske prostore v Stritarjevi ulici 29. Uporabno dovoljenje je dobil Franjo Golob, za nadzidne stanovanjske prostore v hiši Milinska ulica 4. Upravni odbor je na svoji seji obravnaval razna stanovanjska vprašanja ter oddal nekatera stanovanja.

Visoki starosti 82 let je umrla na Meljskem hribu 28. dvova viničarja Ivana Brglez. Naj počiva v miru!

Poročila sta se pri Sv. Magdaleni Mihelič Aleksander, tehnični uradnik iz Pobrežja, in Hilda Barta, posestnica. Obilo sreče!

Počastice spomina blagopokojnega šef-zdravnika dr. F. Jankoviča, so zdravniški in namočeni OUZD darovali mesto venca azilnemu skladu Protituberkulozne lige v Mariboru 775 Din.

Zakaj ni živinske soli? Malokje se je letos mogla dobiti živinska sol. Zlasti v mariborski okolici so jo kmetovalci težko pogrešali. Sedaj se je zvedelo, da je modopoljska uprava ni dala na razpolago, ker se je bala, da bi preveč padla uporaba kuhinjske soli. Kakor je monopoljska uprava ugotovila, so pričeli kmetje uporabljati denaturirano kuhinjsko sol, ker je mnogo cenejša od kuhinjske. Ljudje niso imeli niti za sol denarja, pa so v tej stiski segali po nadomestilu...

Jajca po kroni... Neverjetno je padla cena jajcem. Na včerajšnjem malem trgu so se prodajala že štiri za dinar. Tudi ostalim pridelkom je cena z nastopom toplejšega vremena padla: lep venec čebule ponujajo kmetice za dinar, pa še težko najdejo kupca. V ostalem je bil trg slabo založen. Kmetje so pripeljali 4 voze čebule, česna in zimске zelenjave ter 3 voze jabolč. Bilo je na prodaj tudi 600 komadov perutnine. Dobro pa je sedaj založen trg s sadnimi sadikami: vinska trta komad po 0.25-0.50, rožne korenine 2-3, sadna drevesca pa komad po 5-12 Din.

Prvi splavi so prijadrali v torek po Dravi. Preko najhujše zime splavarstvo v Dravski dolini počiva radi nizke vode. Letos pa je radi toplega vremena začela Drava nenavadno zgodaj naraščati ter je že toliko globoka, da zamore nositi manjše splave, ki pa vozijo zaenkrat samo še do Maribora.

Sreča v nesreči. Na Kralja Petra trgu je prišlo v torek do karambola, ki se je po čudem naključju srečno iztekla. Delavce Ivan Hrovat iz

Velike količine odpadkov

odstranjujejo iz telesa pri milem in zanesljivem učinkovanju

»ARTIN« dražene —

Vsebinska skatlice po Din 8- za dostuje za 4-6 krat.

ARTIN

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Odobreno od min. soc. politike in narod. zdravja
S. Br. 22115 od 12. decembra 1933.

ker ga upravitelj ni mogel vnovčiti, radi pasivnosti celega konkurza pa tudi ni mogel vzdrževati ogrevalnih naprav preko cele zime. Tudi ostalim napravam grozi propast, ker ni nobenega zasebnega interesenta, ki bi podjetje prevzel. Te dni pa je nenadoma zopet prišel pristane ob banske uprave, da bo prispevala tretjino stroškov, ki so potrebni za osnovanje šole. Obe ostali tretjini bi prevzeli potem občina in olepševalno društvo, ki bi združilo svoje vrtnarske naprave s šolskim vrtnom ter na ta način pocenilo svoj obrat. Vrtnarska šola bi izobraževala največ 15 gojencev. Vzdrževala bi se popolnoma sama, ker bi se dela vršila z lastnimi močmi brezplačno, edino učno osebje bi bilo treba plačevati. Zdi se torej, da dobimo letos v Mariboru vendarle to šolo, ker je verjetno, da se bodo tudi investicijski stroški še znižali. To pa radi tega, ker za celo podjetje ni nobenega drugega interesenta ter bo uprava prisiljena prodati vse skupaj za nižjo ceno, da se izogne še večjim izgubam, ki jih ima z vzdrževanjem.

Slov. Bistrica je kolesaril po Kralja Petra trgu proti Dvorakovi cesti. Iz nasprotne smeri pa je privozil neki tovorni avto. Brez vsake krivde na obeh straneh je prišlo na tej precej nepregledni točki do trčenja. Kolesar se je zalezel v prednji del avtomobila. Suneč ga je odbil k sreči stran ter je padel na cesto, kolo pa je prišlo pod kolesa avtomobila, ki so ga čisto zdrobila. Da je padel Hrovat pod težko obložen avto, bi mu bila smrt gotova.

Pomota se je vrnila v »Ponedeljskem Slovencu« v poročilu o Jadranski noči. Prve nagrade za najlepšo narodno nošo ni dobila gospa Vidmarjeva, ampak gospodična Gregorčičeva iz Belgrada.

Fuksa na izprehodu... Ko se je vračal g. Benko Alojz, zidarski delovodja, v noči na sredo iz Slovenskih gor, mu je po banovinski cesti ne daleč od Sv. Marijete ob Pesnici prikorščil nasproti lep konjček rjave barve z belo liso na čelu, ki se je očitno brez dovoljenja podal samec na nočni izprehod. G. Benko je »fuksa« prijel ter ga odvedel s seboj v Maribor, kjer je zaključil svojo nočno pustolovščino zaenkrat v varnem lilevu. Lastnik naj se zglast v Linhartovi ulici 15.

Trbovlje

Staropokojenci zopet prikrajšani. - Poročali smo, da se bo zanaprej kronika pokojnina izplačevala polletno nazaj in ne več četrtletno vnaprej. To odredbo pa je izdala glavna bratovska skladnica v Ljubljani, ne pa vodstvo tukajšnje bratovske skladnice, kar bi mogoče kdo iz dotičnega dopisa v našem listu sklepal. Glavna bratovska skladnica v Ljubljani je namreč z novim letom prevzela premoženje Pokrajinskega pokojninskega sklada za rudarje in izplačevanje doklad za staropokojence, njih vdove in sirote. Denar pa bo nakazovala po pošti. Staropokojenci so že toliko zgubili na svojih rentah, da so po pravici občutljivi za vsako spremembo, posebno če je v zvezi z novim prikrajšanjem.

Sama je sla v smrt 72 letna Borštner Ivana, vdova po rudarju. Obeseno so našli v njeni sobi šele drugi dan. Zapustila je dve pisni in tožila čez svoje razmere.

Zagorje

Rudarsko glavarstvo je razveljavilo volitve v drugo skupino za Zagorje. Vzrok nečigossane glasovnice.

Obrtne liste vračajo zagorski obrtniki. Niti pred prazniki nima nihče nobenega dela. Treba bo tudi za obrtnike ustanoviti javno kuhinjo, če pojde tako dalje.

Naznanila

Liubljana

Vsem članom učiteljskega pevskega zbora JUU. Ker niso bili izplačani učiteljskim mesečnim prejemki za mesec marec, je pevski tečaj, napovedan za 8., 9. in 10. t. m. preložen na 16., 17. in 18. marec. Začetek 16. marca ob 9 v Glasbeni Matici v Ljubljani — Odhor U. P. Z.

Kino Kodoljevo. Jutri ob 8 in v soboto ob 8 bomo predvajali dvojni spored: »Paprke« (Franciška Gaal) in »Piskač« (Prerije) (Ken Maynard).

Volitve v Zdravniško zbornico. Kolegi se vabijo na polnoštevilno udeležbo na skupščini dne 11. t. m. ob tri četrt na 10 v dvorani OUZD. Za tovariše, ki dosepejo v Ljubljano na predvečer volitev, smo sklicali tovariški sestaneček ob 21 v restavraciji »Zvezda«. Akcijski odbor dr. Koširjeve liste.

Hranilni in posojilni konzorcij kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani ima svoj 59. redni občni zbor v ponedeljek, 12. marca t. l. ob 19.30 v sejni dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani.

Marij Šimene, eden najodličnejših slovenskih tenoristov, koncertira prvič v letošnji sezoni v Ljubljani v petek, dne 9. t. m. v veliki unijski dvorani. Večer je posvečen v prvi vrsti slovenski pesmi. Na klavirju spremlja umetnika prof. Srečko Kumar. — Vstopnice od 10-30 Din so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Ravnotam so v predprodaji podrobní programi.

Odsek brezposelnih učiteljskih abiturjentov pri sekičji JUU v Ljubljani. Vse brezposelne tovariše vabimo, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil dne 8. t. m. ob pol 8

zvečer v čitalnici JUU v Franciškanski ulici, da se pomenimo o našem dosedanjem delu, o našem položaju in drugih aktualnih vprašanjih.

Drevi ob 20 prirediti društvu Ženski pokret in Zveza akadem. izobraž. žen v dvorani Delavske zbornice predavanj iz zdravstvenega področja. Predava znana in priljubljena zdravnica ga. dr. Finkova o »belem perilus Matere, pripeljite s seboj tudi svoje hčere.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska 4.

Naše dijaštvo

V lokalni »Danice«, Vegova 8 (nasproti Glasbene Matice), bosta danes dve zanimivi predavanji o najaktualnejšem problemu sodobnosti: »O talitetni državi« bo predaval g. urednik dr. Ahčin; o temi »Spolne zveze in nadloge« zdravnik dr. Breclj. Vabimo tovariše in tovaršice!

Maribor

V dvorani na Aleksandrovi 6 predava danes, v četrtek zvečer ob 8 univ. prof. dr. Franek Lukman o temi: Rimsko cesarstvo in prvi kristjani.

V Ljudski univerzi predava jutri, v petek glavni urednik Radivoj Rehar o hitler-skem narodno socialističnem pokretu.

Dobrodelni koncert prireditvi Pevski zbor Početniške zveze v Mariboru dne 14. t. m. v veliki unijski dvorani. Koncert bo velikopotezna muzikalna prireditev, na kateri nastopijo poleg pevskega zbora še pomnožen vojaški orkester ter znani naši solisti sopranistinja gđe. Zupanova iz Ljubljane, altistka gđe. Vedralova iz Maribora, tenorist g. Franč iz Zagreba ter znani baritonist p. Kamilo Kolb iz Hloka. Na koncertu se bodo izvajala dela našega skladatelja p. Hugolina Sattnerja ter bo najbrž prisostvoval prireditvi tudi sam skladatelj. Ker je dohodek koncerta

namenjen v dobrodelne svrhe, je javnost tembolj obvezana, da se je polnoštevilno udeleži.

Ljudska univerza v Studencih. Danes ob 19 predava Franjo Baš o vstaji pred 139 leti.

Pevski koncert »Jadrana« bo v nedeljo, 11. t. m. ob 19 v Renčljavi dvorani na Pobrežju.

Celje

Gostovanje ljubljanske drame. V torek, dne 13. t. m. ob 8 zvečer bo gostovala v celjskem mestnem gledališču ljubljanska drama z dramo »Karijera kanelista Vincika«.

Planinsko predavanje. Drevi ob 8 bo v risalnici meščanske šole predaval g. dr. A. Brilej iz Ljubljane o bolgarskih gorah.

Učiteljsko društvo v Celju bo imelo v soboto, 10. marca ob 8 zborovanje v mestni šoli.

Zrtev spovedne molčečnosti« vprizori Jugoslovanska strokovna zveza v Celju v nedeljo ob pol 4 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Vstopnice so dne v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

Občni zbor pevskega društva »Celjski Zvon« bo drevi ob 8 v Domu.

Drugi kraji

Katoliška akcija v Novi cerkvi. V nedeljo, 11. t. m. bo v Novi cerkvi dan katoliške akcije. Zjutraj bo možem in fantom govoril o kat. akciji dr. Jeraj iz Maribora pri jutranji službi božji. Po opravilo bo govor za fante. Popolne bo imel isti govornik še poseben govor za fante v Vojniku.

Ljutomer. Darinko« vprizore prihodnjo nedeljo v Katoliškem domu.

Trbovlje. O Rusiji, njenih delavskih in verskih razmerah bo predaval prihodnjo nedeljo popoldne v Društvenem domu g. urednik Tersegav iz Ljubljane. G. predavatelj je dober poznavalec

ruskih razmer, ki jih bo pojasnjeval tudi s skiptičnimi slikami.

Zagorje ob Savi. V nedeljo, dne 11. t. m. bo napolnil dvorano v Zadrugnem domu »Slohernik«.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Četrtek, 8. marca: KONEC POTI. Red Četrtek. Petek, 9. marca ob 15: KULTURNA PRIREDITEV V ČRNI MLAKI. Izven. Dijaška predstava

Opera

Začetek ob 20.

Četrtek, 8. marca: PRI BELEM KONJČKU. Izven. Globoko znižane cene od 6 do 30 Din. Petek, 9. marca: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 8. marca ob 20: NATALIJA. Red A. Premijera.

Petek, 9. marca ob 15: DESETI BRAT. Proslava 90 letnice Jurčičevega rojstva. Dijaška predstava. Globoko znižane cene (od 10 Din navzdol).

Sobota, 10. marca ob 20: VIJOLICA Z MONT-MARTRA. Gostovanje Erike Druzovičeve. Red B.

Poizvedovanja

Zlat uhan s kamni je bil najden te dni pred Kino Matice na Kongresnem trgu. Naslov najditelja pove uprava »Slovenca«.

Pozivljam gospo, ki je njen otrok zadnjo nedeljo na šmarni gori pobral torbico z zlato uro, da jo odda v upravi »Slovenca«. Gospa, ki jo je opomnila, da mora izročiti torbico gostilničarju, jo dobro pozna in jo bo sicer ovadila.

Občinske volitve na Gomilskem

Upravno sodišče v Celju je izdalo sledečo odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Gomilsko, okraj celjski, se je v volivnem imeniku vpisani Cizej Franc, šofer v Grajski vasi, dne 22. oktobra 1933, torej v odprtem roku osmih dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v nepravni seji odločilo:

Pritožbi se ugoditi in razveljaviti občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po § 50, odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vrstiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče bistvene nepravilnosti:

I. Za predsednika volivnega odbora je bil od okrajnega načelnika postavljen Zemljik Branko, ki ni volivni upravičenec občine Gomilsko. S tem je prekršen predpis § 6 zakona o občinah, ki izrečno odreja, da se predsedniki volivnih odborov postavijo izmed pismenih volivcev dotične občine.

II. Nadalje trdi pritožitelj, da je bil Muhovic Ivan, predstavnik Rantčigajev liste, že ob 9 neupravičeno odstranjen iz volivnega lokala.

Predstavnik Muhovic v svoji izjavi trdi, da je bil odstranjen radi sledečega dogodka: Predsednik volivnega odbora je vprašal volivce: »Za katero listo glasujete, za državno ali proti?« Na moje vprašanje, zakaj slavi tako vprašanje, saj sta vendar obe listi od sodišča potrjeni in torej nobena ni protidržavna, in ko sem zahteval, da se to zapiše v zapisnik, sem dobil odgovor, da se naj takoj odstranim iz volivnega lokala, sicer da me odstrani z orožniki. Vzel sem svoje listine iz hiše po namestniku Orožima Franca, ki sem ga dobil blizu gasilnega doma. To je bilo že ob devetih dopoldne.

Uradno sestavljeni zapisnik o tem ugotavlja sledeče:

Po ponovnem vmešavanju predstavnika Rantčigajev liste g. Muhovica v volivno poslovanje, zlasti s trditvijo, da je rabil predsednik volivnega odbora v opozorilu na volivce izreke: »državna in protidržavna lista«, je odredil volivni odbor, da se imenovanega predstavnika izključi ter mora isti volivni lokal takoj zapustiti.

Pred tem pa je bil sestavljen zapisnik, ki ugotavlja, da je Muhovic kot predstavnik Rantčigajev liste protizakonito pristopil k mizi volivnega odbora, da bi kontroliral pravičen potek glasovanja. Predsednik ga je pozval k redu in pripomnil, da je ta opomin prvi in zadnji.

S tem svojim postopkom je volivni odbor prekršil predpis § 34 zakona o občinah, ki jasno določa, da imajo predstavniki kandidatih liste pravico prisostvovati poslovanju volivnega odbora in podajati pripombe. Te pravice mu volivni odbor ne bi smel krati tudi v primeru, če bi se posamezne njegove pripombe pokazale kot neutemeljene. S to kršitvijo pravice predstavnika Rantčigajev liste kandidatne liste so pa obenem volivni akti izgubili enega glavnih zakonskih pogojev verodostojnosti.

Pritožitelj nadalje trdi, da sta morala predstavniki Rantčigajev liste in njegov namestnik sedeti pri precej oddaljeni mizi, ne da bi bila smela hoditi gledat, kako se vodijo glasovalni seznam (to je splošni in posebna seznama za poedine kandidatne liste), dočim je predstavnik nasprotna liste sedel poleg mize, pri kateri je posloval volivni odbor in je tako imel ves vpogled v volivne spise.

O tem so bili zaskrbljeni predstavniki in člani volivnega odbora. Po povzbežbi predsednika Zemljika je predstavnik Rantčigajev liste s svojega mesta vpisovanju glasov lahko sledil in lahko točno videl, v kateri seznam se je glas vpisal in to tem boli, ker sta člana volivnega odbora vodila vsak po en vpisnik za poedine liste oddanih glasov, dočim je tajnik vodil splošni glasovalni seznam. To vpisovanje se je vršilo na ta način, da se je oddani glas vpisal najprej v vpisnik za dotično listo, potem pa se je ta vpisnik oddal tajniku, da je ime vpisal še v splošni glasovalni seznam.

Člana volivnega odbora Praznik Ignac in Turnšek Maks pa sta tozadevno izpovedala, da se je predstavnik Rantčigajev liste takoj s početka pritoževal, češ, da se z njegovega mesta nič ne vidi in da hoče imeti mesto bližje pri mizi volivnega odbora. Predsednik komisije pa je odgovoril, da ostane pri tem, kakor je odredil in da se mora predstavnik pokoravati njegovim odredbam. Po mnenju Praznika Ignacija predstavnik Rantčigajev liste s svojega mesta ni mogel slediti vpisovanju oddanih glasov. Obe priči tudi trditva, da se je vpisovanje oddanih glasov vršilo istočasno in sicer tako, da je prvotno vodil vse vpisnike tajnik, pozneje je pa oba vpisnika za poedine kandidatne liste oddanih glasov prevzel na odredbo predsednika član volivnega odbora (priča) Tražšek. Obe priči tudi izpoveda, da predsednik (razen enkrat) ni dovolil predstavniku Rantčigajev liste, da bi hodil gledat k mizi volivnega odbora, kako se vpisujejo oddani glasovi, in mu je celo zagrozil, da ga bo izključil, če ne bo ostal na svojem mestu.

Upravno sodišče ni imelo pomislekov glede verodostojnosti izpovedb priča Praznika in Turnška, osobito, ker sta oba glasovala za nasprotno listo in torej nista pristaša pritožitelja. Iz njunih izpovedb in uradnih spisov pa izvira: 1. da predstavnik Rantčigajev liste ni smel zapuščati svojega mesta radi vpogleda volivnih vpisnikov; 2. da s svojega mesta ni mogel slediti vpisovanju glasov, ki se ni vršilo na način, kakor je to opisal predsednik volivnega odbora. Pri tem je treba upoštevati še okolnost, da je predstavnik Rantčigajev liste sedel tako, da mu je vse vpisnike pri mizi volivnega odbora zakrival tajnik Derča, ki je sedel v sredi s hrbtom obrnjen proti predstavniku Rantčigajev liste in mu tako zakrival tudi prostor pri mizi, kjer je vodil Turnšek oba vpisnika za poedine kandidatne liste oddanih glasov. Iz skice, ki je priložena zapisniku o zaslišanju predsednika Zemljika, je dalje še razvidno, da so volivci prihajali do predsednika, ki je sedel tako, da je tudi vsak volivec pred njim oviral pregled predstavniku Rantčigajev liste.

Tako postopanje volivnega odbora ni v zakonu osnovano. Po § 34 zakona o občinah bi predstavniki priznana pravica prisostvovanja izgubila vsak smisel, če bi s to pravico prisostvovanja ne bila združena tudi pravica in možnost nadzorovanja volivnega postopka. Pravica nadzorovanja se more izvajati na več načinov: 1. z nadzorovanjem zapisnikarjev pri vpisovanju oddanih glasov v glasovalne sezname; 2. z beleženjem oddanih glasov po predstavniki. Prvi način je sigurnejši od drugega, ker se tiče neposredno sestavljanja uradnih spisov, dočim se dobi pri drugem načinu nadzorovanja samo dokazno sredstvo. Brez dvoma je tedaj važno, da ima predstavnik možnost vpogleda v glasovalne zapisnike; sme pa vsekakor poleg tega tudi beležiti oddane glasove. Če mu volivni odbor ne dovoli

enega od navedenih načinov kontrole ali celo obeh in če predstavnik osporava uradno ugotovljeni rezultat volitev, se poslovanju odbora ne more več priznati popolna verodostojnost.

Tak primer je tukaj podan. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da med glasovanjem predstavnik Rantčigajev liste ni smel kontrolirati vpisovanja glasov. Pa tudi ob koncu glasovanja se mu je ta pravica odrekla.

Po izjavi Orožna Franca, namestnika predstavnika Rantčigajev liste, je predsednik volivnega odbora ob koncu glasovanja razglasil, da je glasovalo 234 volivcev, od teh za Hočevanjevo listo 118, za Rantčigajev pa 115. Ker so bili ti podatki povsem nasprotni njegovim zapisnikom, je hotel, da se ugotovi, odkod razlika. Predsednik volivnega odbora pa mu je odgovoril, da za takšno ugotovitev ni časa.

To izjavo v bistvu potrjuje vsi člani volivnega odbora. Predsednik Zemljik kot priča tozadevno izpove: Njegovo (Orožno) zahtevo, da se naj stavi v zapisnik (da se uradna ugotovitev ne vjeza z Orožnovimi zapisniki) in da se naj njegovi zapisniki primerjajo s podatki v uradnih glasovalnih seznamih, je odklonil, ker so bile volitve že končane.

Tudi v tem pogledu postopanje volivnega odbora ni bilo pravilno. Po § 34 zakona o občinah v zvezi s § 26 banovinske volivne uredbe sme predstavnik kandidatne liste prisostvovati poslovanju volivnega odbora in staviti pripombe prav do časa, ko se zaključi končni zapisnik o izidu volitev. Zahteva Orožna Franca je bila tedaj upravičena, zlasti še z ozirom na dejstvo, da v teku volivnega postopanja ni imel možnosti kontrole nad poslovanjem volivnega odbora.

Radi navedenih razlogov je bilo odločeno, kakor je zgoraj izrečeno.

Celje, dne 22. februarja 1934.

1400 Din Vas stane 20 dnevno zdravljenje v Radencih (maj, junij, september) stanovanje, hrana (dijetna ali navadna), kopanje, dva zdravniška pregleda (Röntgen, analiza seči), vključno vse takse. Posebno važno za bolezni srca, ledvic, želodca, jeter, kamenčkov, pri zaostajanju sečne kisline i. t. d. Zahtevajte kapotične prospekte! Slatina Radenci, Slovenija.

Kaj pravite?

Z zadokčenjem sem oni dan prebral pod tem naslovom misli o našem radu, posebej se o tistem kabaretnem večeru.

Res je prav, da vsaj nekdo javno nekoliko sprejme o tej zadevi. Saj mi poslušali radia imamo le priliko poslušanja. Naš radio je bil posvečen s Finčgarjevo besedo in namenjen Bogu, domovini in narodu. Sedaj pa ne vemo več, ne kako, ne kaj, ne kdo, ne kdaj, ne kje kabareta nam razodevajo, kaj bi ulegli tisti zadoj.

Na pustni torki je gospodična napovedovala, da pebelnično sredo napovedala tak-le jedilni list: Dva načina kosila iz mesa, dva načina večerje iz mesa in le en način kosila in večerje — brez mesa. Ali naj to pomeni, da se dva tretjini poslušalcev radia ne zmeni več za zaporedi katoliške cerkve, ki na pebelnično zapoveduje strogo post? Pa najsi bi to bilo tudi res — kar pa gotovo ni —, ali je naš radio zato tukaj, da za pebelnično sredo pripravi meso, to je, da pripravi kršitev zapovedi katoliške cerkve?

Ali res mislite, da je to malenkost ali pomota? Po dosedanjih skušnjah sodimo drugače! In prav zato ne smemo molčati!

Koledar

Četrtek, 8. marca: Janez od Boga, spoznavalec; Julijan. — Zadnji krajec ob 14.06 (Herschel napoveduje sneg in vihar).

Novi grobovi

† V Ljubljani so umrli: Gospa Ivana Schott, stara 81 let, Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Gospa Ivana Klarer, roj. Holeček, Pogreb bo v petek ob 3 popoldne. Gospa Antonija Boltavzer. Pokopali jo bodo danes ob pol 3 popoldne. Naj v miru počivajo! Zalujocih naše iskreno sožalje!

† V Kamniku je v sredo dopoldne umrl vodja pisarne okrajnega načelnika g. Franc Krek. Bil je star 57 let. Služboval je v Kamniku že od leta 1919 in je bil splošno znan v vsem kamniškem okraju. Pogreb bo v petek, 9. t. m. ob 16. Zalujocih naše sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Odrejeni so za upravitelja skladišča poveljstva vojnega okrožja v Prokuplju peh. kapetan I. razreda Josip Slogar in na službo k istemu poveljstvu peh. kapetan II. razreda Miroslav Uhlir; na službo v poveljstvo šibeniškega veterinarja vet. pomočnik III. razreda Drago Ogorevc; na službo v pomorsko-zrakoplovno šolo strojni poročnik Anton Brumen; na službo v 3. hidroplansko poveljstvo nižji vojni-tehnični uradnik I. razreda Anton Arko; za vršilca dolžnosti tehničnega častnika 21. hidroeskadrile strokovni podporočnik Rudolf Najverš; za vršilca tehničnega častnika 1. hidroeskadrile strokovni poročnik Stanko Delač; za vršilca dolžnosti poveljnika 1. hidroeskadrile poročnik bojnega broda II. razreda Alfred Malbohan; za vršilca dolžnosti poveljnika 2. hidroeskadrile poročnik bojnega broda II. razreda Jože Kvac; za hidroopazovalca 2. hidroeskadrile poročnik korvete Ivan Konte in za hidroopazovalca 21. hidroeskadrile poročnik fregate Velimir Kruz in Stanislav Jamšek.

— Upokojen je uradnik VIII. položajne skupine Filip Gruber, vojni-državni-mo.ster.

Ostale vesti

— Vincenčeva konferenca za akademike v Ljubljani. Vljudo smo vse cenjene dame in gospode, ki so se zavezali poslati kak mesečni prispevek, da na to obljubo ne pozabijo. Prosimo tudi novih stalnih podpornih članov in prav hvaležno sprejmemo vsak enkratni dar. Če morda rabite polnožice, prosimo, da nam to sporočite. — Vincenčeva konferenca za akademike, Ljubljana, Strelška ulica 12.

— Poselni vlak o priliki zbora Združenja Borcev Jugoslavije »Bojar«, ki se vrši v Mariboru dne 11. t. m. ob 10.30 v veliki uniojski dvorani, odhaja iz Ljubljane ob 6.30 ter se ustavlja na vseh postajah do Celja po

V. z. »JUGOFA« k. d., Zagreb, Glavna 32. Oglas je registr. pod št. br. 437 od 10. I. 1934.

sledečem voznom redu: V Dev. Mar. v Polju 6.38, Zalogu 6.43, Lazah 6.52, Jevnleč 6.58, Kresnicah 7.06, Litiji 7.37, Trbovljah 7.43, Hrastniku 7.51, Zidauem mostu 8.02, Rimskih Toplicah 8.22, Laškem 8.32, Celju 8.45 in prihaja v Maribor ob 10.01. Povratek iz Maribora je ob 17.40 ter prihaja vlak v Ljubljano ob 21.30. Zvezi s program iz Savinjske doline in iz Zagreba sta vzpostavljene. Vozovnice stanejo 50 Din tja in nazaj in sicer za vse postaje iz Ljubljane do Celja enako. Vozovnica za one udeležence, ki vstopijo n. pr. v Celju, velja ravno tako 50 Din kakor za one, ki vstopijo v Ljubljani. Vozovnice, ki se dolo pri »Putniku« d. d., Gajeva ulica in pa Masarykova cesta 20 kakor tudi v pisarni Združenja Borcev Jugoslavije, Kolodvorska ulica 8, nabavijo takoj! S tem nam omogočite pravočasno naročitev zadostnega števila železniških vozov, da ne bo gneče. Vozovnice skrbno shranite, ker boste v vlaku dobili druge barvaste, katere veljajo potem za povratek. Na postajah med Celjem in Mariborom vlak ne bo ustajal. Vsa dosedanja navodila, ki se ne krijejo z zgoraj navedenimi smatrajte neveljavni! Agitirajte torej med sorodniki, prijatelji in znanci, da to lepo in ugodno priliko porabite za obisk našega zelenega območja Maribora.

— Organista rabijo v Kovinu (Banat). Vodil bi cerkveno petje v slovenskem in hrvaškem jeziku v tamošnji duševni bolnišnici, učil narodno slovensko petje in tamburški zbor. Prednost bi imel tisti, ki bi se poleg tega razumel vsaj malo na režijo lahkih slovenskih gledaliških iger. Hrana, stanovanje, tudi službeno obdelo bi imel v bolnišnici, plače pa v začetku 400 do 500 Din mesečno. Kdor bi hotel za to službo zaprositi, naj se obrne na g. dr. Franca Gerloviča, upravnika bolnišnice za duševne bolezni v Kovinu (Banat).

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti uveljavljeni kliniki za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljše uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih.

— Licitacija. Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje javno pismeno ponudbeno licitacijo za prevzem del pri gradnji Državne šolske poliklinike v Ljubljani. Licitacija se bo vršila 5. aprila ob 11 v prostorih Tehničnega oddelka v Ljubljani, Gledališka 8, kjer so interesentom med uradnimi urami v sobi št. 35 na vpogled vsi ponudbeni pripomočki.

— Licitacija. Terenska tehnična sekcija za regulacijo Ljubljance v Ljubljani, Krekov trg 10, I. razpisuje za delno regulacijo Ljubljance prvo javno pismeno ofertalno licitacijo za nabavo raznega gradbenega materiala. Licitacija se bo vršila dne 20. marca ob 11 v prostorih gornje sekcije, kjer so interesentom dobavni pogoji na vpogled.

— Pri boleznih srca in poapnenju zil nagnjenosti h krvavitvam in napadnih kapim zasigura »Franz-Josef« grenčica lahko izpraznjenje drave brez vsakega napora.

— Materinski dan. Za proslavo materinskega dneva priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče: Materi, zbirka deklamacij in ertic o materi za mladino prireditel Al. Bolhar, 18 Din; Mati, knjiga o slovenski materi, zbral in uredil Al. Bolhar, 16 Din; Meško, Mati, dramatska slika v treh dejanjih, 28 Din; Meško, Mati — po Andersenovi pravilici dramatisirano, 4 Din, glasbene točke 8; Materi, obsega več deklamacij in 4 razne igrice (Deklasični oder — zvezek 3) 10 Din; Savinšek, K mami, slika otroške ljubezni v 3 dejanjih, 4 Din; Poljanec, Mati — tri lirsko-dramatske slike, 6 Din, glasbene točke 40 Din.

— Pri odbletosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

— Iz gledališkega bolniškega fonda je zmanjkalo 26 juljev. V Zagrebu so imeli te dni burno skupščino gledališkega bolniškega fonda, na kateri je prišlo na dan, da manjka v blagajni 26.000 Din. Ogroženje je bilo na dan, ko je bilo prečitano blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je zadruga zaključila s primanjkljajem 188.000 Din. Še poraznejše je bil vtis ob poročilu o stanju blagajniških knjig. Zastopnik oblasti je ugotovil, da manjka 26.000 Din. Nastali so vzkliki, kravali, vendar je skupščina sklenila, da se zadeva ne izroči sodišču. Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni sami novi ljudje. Za predsednika je bil izvoljen naš rojak Hinko Nučič. Bivši predsednik Maričič, ki je tudi kanlidral, ni dobil nobenega glasu.

— Fridobnina. Glasom razglasa davčne uprave dravske banovine je treba tože vlagati prijave za pridobitino do 31. marca t. l. Vse potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani: Prijava za pridobitino stane pol 1 Din, Prijava za pavšalno plačevanje poslovnega davka, komad 1 Din. Pripomočki, kako sestaviti davčno napoved za pridobitino pa komad 2 Din.

— Povzročitelji boleznih prihajajo največkrat skozi ustno duplino v telo. V kavarni se najlažje obvarujete nahoda, influence in boleznih grla, če redno uporabljate okusno Dr. Wander-jeve ANACOT PASTILE.

— Za svoj denar kumajte pravočasno blago! Vedno in povsod zahtevajte Radensko Slatino!

Sport

Ilirija : Concordia

SK Ilirija nam pripravlja za nedeljo zopet prvovrstno nogometno prireditve. V goste je povabila starega znanca, lanskeletnega nogometnega prvaka Jugoslavije, zagrebško Concordio, torej moštvo, ki nam bo brez dvoma predvedlo dobro kultiviran nogomet. Upoštevajoč dobro formo domače belozelene enajstorič, pričakujemo to srečanje z velikim zanimanjem.

Obisk pri težkoatletih Ilirije

Velike priprave za prvenstvo dravske banovine.

Če stopiš zvečer v telovadnico šole na Grabnu, te preseneti nadvse pestra slika. Do 40 težkoatletov trenira v tem prostoru. Na veliki, 5 krat 5 m blazini se vadijo mladi in žilavi fantje v rokoborbi. Na desno pri vratih zvenijo plošče, ki jih nalagajo na ročke dvigači. V levem kotu zadaj trenirajo boksaarji. Povsod je velika volja in neumorna prednost, ki jo je opaziti še prav posebno pri rokoborcih, ki se temeljito pripravljajo na prvenstveno tekmo dravske banovine, ki se vrši prihodnjo soboto in nedeljo. Dvorana Delavske zbornice mora biti tedaj nabito polna; kajti vsi imajo še v živem spominu lanskeletni nastop težkih atletov. Kakor nam znano, se vadijo Ilirijani v tem moškem sportu redno, ne glede na tekme, ki jih imajo izvesti. Ljubljansko sportno občinstvo, ki se zanima za to panogo sportnih vaj, se bo gotovo odzvalo vabilu rokoborcev-amaterjev v velikem številu v dokaz, da cenijo njihovo idealno delo.

★

Rovanov Memorial. V nedeljo, 11. t. m. priredi Smučarski klub Ljubljana v Bohinju medklubsko tekmo v smučskih skokih v počastitev svojega prvega tehničnega referenta pokoj. Dorčeta Rovana. Tekma zaključuje letošnjo sezono za naše skakače in bo brezdvomno ena najzanimivejših tekem. Saj se je bodo udeležili vsi naši prvi tekmovalci, ki so se v smučskih skokih že opetovano izkazali. Tekma bo revija jugoslovanskih mojstrov v smučskem skakanju in mora zainteresirati vso našo sportno javnost. Zveze z Bohinjem so ugodne in vabimo vse prijatelje smučarstva k razpisani tekmi, katera jih bo v vsem zadovoljila. Nudila bo prvenstven sportni užitek. Smuk!

Službeno iz LNP. Drevi ob 19.30 seja k. o. v tajništvu LNP v nebotičniku IV. nadstr. Na sejo ob 19.15 se poziva igralce Jakše Tone (Svoboda, Vič), ob 19.30 pa igralce Močnik Stanko (Hermes) in Sagadin Lojze (Korotan, Ljubljana). Logar, tajnik III.

ASK Primorje. Lahko-atletika sekcija. Danes ob 20.30 v tajništvu, nebotičnik IV-410 važna odhodna seja, obvezna za vse odbornike.

SK Ilirija (lahko-atletika sekcija). Drevi ob 20.30 v klubski sobi seja načelnstva, katere naj se zanesljivo udeleže vsi gg. odborniki.

SK Ilirija (table-tenis sekcija). Drevi ob 19.30 bo v telovadnici na Ledin sestanek celokupnega članstva. Polnoštevilno in točno!

SK Ilirija poziva gg. odbornike in celokupno članstvo, da se udeleži v čim večjem številu dobrodelne prireditve, ki jo priredi mestna občina Ljubljanska v soboto, 10. t. m. ob 20 v Unionu. Predsedstvo.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes sestanek rezerve in juniorjev ob 19 v klubski sobi kavarne Evropa.

Seja JASO, obvezna za vse odbornike in poverjenike, bo danes, 8. t. m. ob 17 na tehniki.

Tekme v smuku in slalomu za prvenstvo univerz. Jugoslovanska akademika smučarska organizacija priredi dne 13. in 14. t. m. tekme v smuku in slalomu za prvenstvo Aleksandrove univerze in vseh univerz kraljevine Jugoslavije. Tekme se vrše pod pokroviteljstvom rektorja g. dr. Slavica. Udeležijo se jih naši najboljši tekmovalci-akademiki, vabljeno so tudi zagrebški akademiki, bržkone pa bodo tekmovali tudi Tržičani izven konkurence. Prijave se bodo sprejemale v koči na Zelenici do ponedeljka, 12. t. m. zvečer. JASO priredi v zvezi s temi tekmami skupen izlet akade-ikov-smučarjev na Zelenico. Odhod v ponedeljek zvečer. Povratek v sredo zvečer. Voznja bo četrtinska. Podrobnosti bodo pravočasno javljene na društveni deski na univerzi in v časopisih.

Angleški letos in lonski lahkoatletski se bodo pomerili letos v Londonu. Drugo leto bo pa v Helsingforsu revažna tekma.

Ali ste že poravnali naročnino?

Morskim roparjem ni mogoče do živega

Tudi ženske na čelu roparjev

Ameriška vlada je odobrila velike zneske denarja za zgraditev posebnih ladij, oboroženih s topovi, ki naj bi pobijale roparstvo v kitajskih vodah. Vest o tem je zopet opozorila Američane na dejstvo, da v letu 1934 še vedno cvete v kitajskih vodah roparska romantika. Ne pojavljajo se sicer več ladje s črno zastavo, na kateri se je belila lobanja s prekrižanimi kostmi, toda kljub temu niso napadi na trgovske ladje ponehali. Pokleni roparji se ne lotijo samo manjših ladij, temveč napadejo celo velike parnike.

Večino teh napadov izvedejo s pomočjo prav posebne taktike. Ladij ne napadejo več s svojih zastarelih jadrnic, ker dobro vedo, da bi ne bile več kos modernim parnikom; pač pa se roparji vtihotapijo na ladijo kot potniki ali pa celo tudi kot mornarji. Včasih oddajo na parnik velike pošiljke porcelana ali pisalnih strojev; v resnici pa so to zaboji, polni orožja. Ko parnik mirno plove sredi morja, se na dogovorjeno znamenje mirni potniki nenadoma izpremenijo v tolovaje, zgrabijo za orožje in v kratkem času ukrotijo posadko. Parnik oropajo, prav tako pograbi potnikom vse dragocenosti. Včasih že čakajo tako ladjo roparske jadrnice, na katere potem roparji naložijo ugrabljeno blago. Roparji se navadno polastijo najprej radijske kabine, nato vklenijo posadko. Ladjo včasih tudi odvedejo v svoja skrita pristanišča v zloglasnem zalivu Bias-Bay.

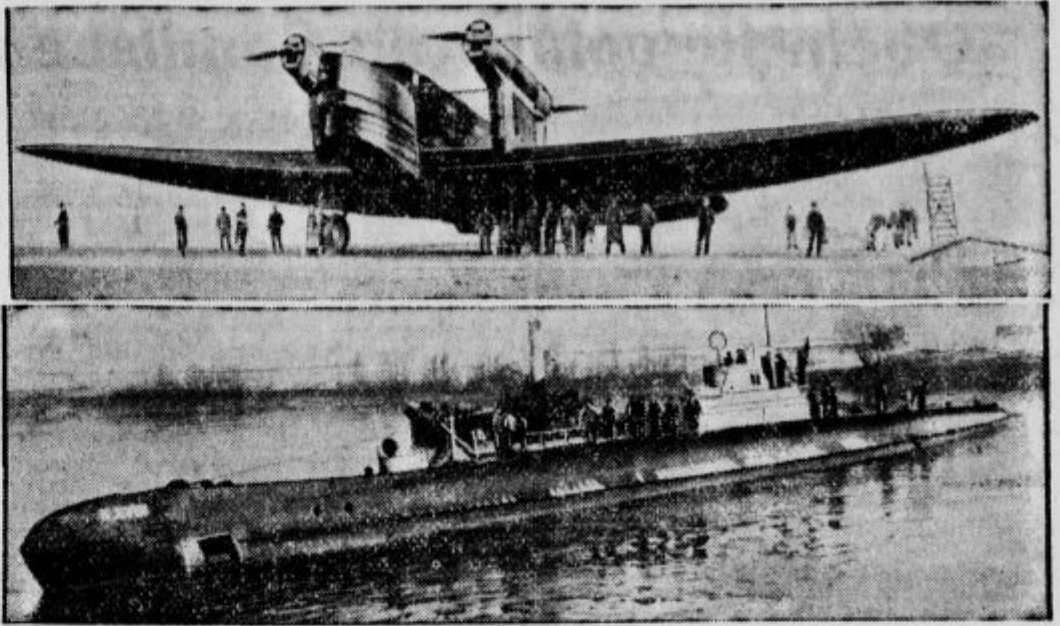
V prvih osmih mesecih preteklega leta je bilo napadenih 10 velikih tovornih ladij. Brodarske družbe si skušajo na vse načine pomagati proti tem napadom. Posadke oborožijo, poveljniški most na ladiji utrdijo, kakor bi bil to pravi fort. Največjo varnost daje nadziranje nevarnih voda z vojnimi ladjami. Samo Anglija ima okoli 12 manjših ladij, ki samo nadzirajo nevarne točke. Dva rušilca stalno ploveta ob obali Kwantunga. Tudi Japonska ima stalno 12 vojnih ladij v takšni službi. Francija je določila za to štiri ladje in Združene države 8. Zdaž bo to eskadriljo Amerika pomnožila za dve

ladji. Tudi na kitajskih veletokih morajo evropske vesile stalno patrolirati svojim ladjam.

Kljub tej previdnosti še vedno cvete roparstvo na morju. Roparji imajo še vedno po več sto ladij, s katerimi strahujejo posamezne dele morja, celo otok Formosa si je takšna mornarica osvojila. Za najnevarnejšo roparsko mornarico smatrajo roparsko eskadriljo, kateri poveljuje neka ženska. Ta ne napada samo ladje, temveč tudi nekatera mesta ob obali. Doslej še niso mogli tej ženski do živega. V ostalem ni pomorska roparica na Kitajskem prav nič posebnega. Mnogo jih je bilo že doslej in mnogo jih tudi še vedno izvaja ta »poklic«. Najslavnejša v novejšem času je bila vdova morskoga roparja Hon Celo, ki je po smrti svojega moža leta 1921 prevzela poveljstvo 60 roparskih ladij in je vso obal ob Pakhoj strahovala. O njej pripovedujejo, da je bila mlada in lepa, toda vse to je ni oviralo, da bi ne izvršila najstrašnejših umorov in ropov. Za časa revolucije se je pridružila generalu Wong Min-tong in v njegovi vojski se je bojevala kot polkovnik.

Toda največja roparica je bila brezdomno zloglasna Mistress Cing ali tudi Hsi Kaj, žena Čink Jyha, ki je okoli leta 1800 poveljevala mornarici 500 ladij s posadko 10.000 mož. Poveljstvo je prevzela, ko je njen mož prišel v roke vlade. Več let je pustošila ob obali in premagala tudi vladno mornarico, ki je bila poslana proti njej. Končno je prisilila vlado, da je izpustila njenega moža in tudi njo prenehala zasledovati. Pozneje je silno obogatela s tihotapstvom. O tej čudni ženski pripovedujejo, da je pred začetkom boja poškrbila svoje čete s česnovno vodo, da bi postali neranljivi.

V zalivu Bias Bay so že potopili na stotine roparskih jadrnic in manjših ladij. Toda kakor hitro se odstranijo vojne ladje, se roparske jadrnice zopet pojavijo kakor gobe po dežju. Splošno sodijo, da bo konec te velike nadloge šele, ko se Kitajska umiri in sama napravi red v svoji državi.

Zgoraj najnovejšo francosko letalo za metanje bomb. Letalo je zgrajeno iz kovine. Kljub temu doseže brzino 320 km na uro. — »K 18«, ena izmed petih novih holandskih podmornic, ki je bila pravkar izpuščena v morje. Svet se torej še vedno oborožuje. Zasluga za to gre v prvi vrsti raznim fašizmom, italijanskemu in nemškemu

Evropa govori 120 jezikov

Ruščina v Evropi na prvem mestu

Danes prinašamo še nekatere podrobnosti iz letnega poročila pariškega Muzeja za kolonije, in prekomorske dežele o razširjenosti posameznih govoric na zemeljski obli. Na prvem mestu stoji kitajščina, ki jo govori do 400 milj. ljudi. Angleščina, katere področje šteje 170 milj. ljudi, je drugi po razširjenosti svetovni jezik, ruščina s 132 milj. ljudi tretji. Nato sledijo nemščina 80, španščina 65, japonščina 65, bengalščina 60, francščina 46. Bengalščina (v Indiji) je dobila svoj pomen kot uradno običilo, ki je obvezno za britske uradnike. Sicer pa rabijo ti domačini v zasebnem življenju druge manj razširjene govorice: hindyja, tamula, pendjaba itd.

Prebivalstvo Evrope govori 120 jezikov. Levji del tega števila tvorijo govorice indoevropske jezikovne skupine. Romanske govorice tvorijo 25 odstotkov tega števila, slovanske 23 in nemške tudi 23. Razen omenjenih treh največjih družin se govorijo v Evropi še naslednji samostojni jeziki istega indoevropskega izvora: grški 7 milj., litav-

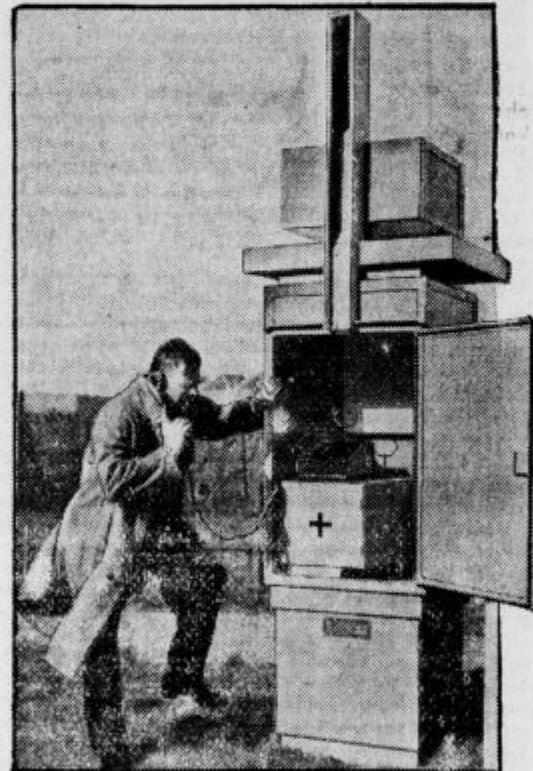
ski 2 milj., armenski 1,5 milj., albanski 1,5 milj., litavskemu soroden latiški 1,4 milj., keltski ostanki nekdanje jezikovne skupine v Walesu in na Bretonskem po 1 milijon.

Poleg indoevropskih jezikov srečamo v Evropi vzhodne: turško-tatarske in ogrsko-finske (med slednje spadajo madjarščina, finščina, estonščina, baškirščina v volških stepah in dr.). Semitske jezike na evropskem področju zastopajo Arabci na otoku Malti in povsod razkropljeni Židje (v kolikor rabijo pod vplivom cionističnih gesel staro hebrejščino). Jezik Baskov v Pirenejskem gorovju je popolnoma osamljen. V zadnjem času ga primerjajo jezikoslovci s kavkaškimi narečji, ker iščejo v najvišjem gorovju ostanke evropskega praprebivalstva.

Številke razširjenosti posameznih jezikov v Evropi kažejo drugačno razmerje kakor na širnem svetovnem področju. Najbolj razširjen evropski jezik je ruščina s 120 milj. ljudi. Potem sledijo nemščina z 80 milj., angleščina 47 milj., italijanščina 40 milj. in francosčina 39 milijonov.

Višek človeške propalosti

Iz Korneuburga v Avstriji poročajo o strašnem zločinu nekega 27 letnega sodarja Teodorja Wichtla. Ta se te dni zagovarja pred poroto radi strašnega zločina. 29. septembra je zvalil v svojo delavnico 4 letnega dečka Leopolda Poisingerja, češ, da mu bo dal sladkorčke. Deček je seveda takoj ubogal. Vzel je prve bonbončke in jih slastno pojedel. Nato mu je Wichtl dal še kosček sladkorja, v katerem je bil pomešan arzenov strup, s katerim pobijajo kmetje nekatere rastlinske škodljivce. Deček je tudi ta kosček sladkorja pojedel in nato odšel domov k materi. Doma mu je bilo nenadoma slabo, zvižati ga je pričelo v trebuhu in ker mu ni bilo bolje, ga je mati 1. oktobra peljala v bolnišnico. Tam mu niso mogli pomagati, ker niso vedeli, zakaj prav za prav gre. Čez tri dni je deček umrl med strašnimi bolečinami. Pri raztelesenju so zdravniki ugotovili, da je bil deček zastrupljen. Policija je pričela preiskovati. Tedaj se je nekdo javil in povedal, da je videl tisto popoldne dečka pri Wichtlu. Ta je tajil. Toda končno so orožniki našli v njegovi blazini paket najhujšega strupa in Wichtl je nato priznal svoj zločin. Pred porotniki je izjavil, da je hotel na Leopoldu ugotoviti, koliko strupa potrebuje otrok, da umre. Imel je namreč namen umoriti svoja dva nezakonska otroka, ki sta stara 4 oziroma 5 let. Hotel jih je spraviti s sveta, ker ni hotel več plačevati alimentov. Zato je bila potreba, da preizkusi učinkovitost strupa na drugem otroku... Ko bi bil Wichtl povedal ali na kakršenkoli način sporočil, da je bil otrok zastrupljen, bi ga bili v bolnišnici rešili.

Na Holandskem bodo postavili takšne-le rešilne stanice na vseh važnejših cestah. Ponesrečenec bo v njih našel vse potrebno za prvo pomoč, obenem bo lahko tudi telefoniral po zdravnika, po policijo ali po ognjegase

Nova svetnica

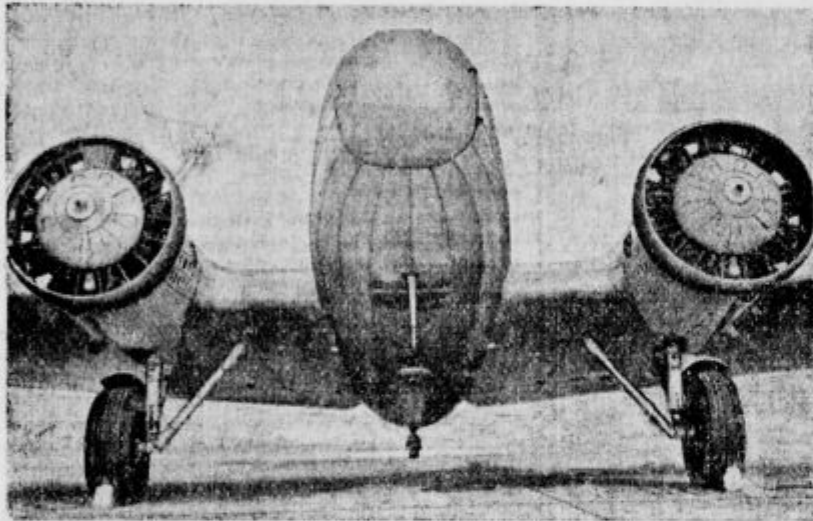
V nedeljo je sveti oče proglasil za svetnico blaženo Marijo Micaela najsvetejšega zakramenta, devico, ustanoviteljico sester čistilk najsvetejšega zakramenta. Kanonizaciji je prisostvovalo veliko število vernikov. Med njimi je bilo posebno mnogo Špancev. Svetnica je bila namreč doma na Španskem.

Berač: Dragi gospod...! Profesor: O, srčna vam hvala, dobri človek; to je že drugič, da mi je zletel z glave.

Ali si Mirku ti rekla, da sem idiot?... Ne. On je to že vedel!

Maudžurski cesar Pu-Yi s svojo ženo v narod. noši

Ameriško letalo tipa Boeing 247, ki ga uporabljajo na prekoceanski progi in leti s hitrostjo 275 km. Tudi evropske promet. družbe so si nabavile več takšnih letal

Ekspedicije na Himalajo prepovedane

»Sunday Express« poroča, da so bile za ves čas mladostnosti novega Dalaj Lame, to je za najmanj 18 let prepovedane vse ekspedicije na Himalajo. Prepovedano je bilo tudi v tem času preleteti Himalajsko pogorje. Svečeniki so ugotovili, da so bogovi poslali strahoten potres po smrti Dalaj Lame kot kazen za razne poizkuse, da bi ljudje z letali in na drugih ekspedicijah prodrli božanske skrivnosti na Himalajskem pogorju. Tibetanski svečeniki so poleg tega zračunali, da se je pogorje dvignilo za 300 metrov.

Električni fantomi

V nekem fizikalnem laboratoriju v Napolju so te dni delali poizkuse s tokom visoke napetosti. Poizkusi so se vršili v temnem prostoru. Pri tem so se pokazale pri skakanju električnih isker z objekta na objekt čudne svetle tvorbe, ki so imele obliko posameznih človeških udov. Enkrat se je pokazala nekaka roka, drugič zopet nekaka noga, ki je plavala v zraku. Te podobe so trajale po več minut in se nato zgubile brez sledu. Inženjerja, ki sta delala poizkuse v laboratoriju, sta prvotno mislila, da gre za optično prevaro. Radi tega sta poizkus ponovila in zopet so se pokazali podobni pojavi. Zadnja prikazen je bila celo podobna človeškemu obrazu.

Neki list pripominja k temu, da niso te prikazni v električnih laboratorijih nič novega. V Evropi so prvič opazili slične pojave v Freiburgu v kemičnem laboratoriju, kjer so se pokazale nekake človeške glave. Kmalu nato so v laboratoriju v Shenectadyju pri Newyorku opazili podobne fenomene. Danes še ni razlage za te pojave. Dokazati bo še treba, ali so resnični.

33.000 spreobrnjenecv

Apostolski vikariat Ruanda v Belgijskem Kongu ima trenutno 118.000 katoličanov in 85.000 katehumenov. To so ogromne številke, iz katerih se razvidi, da je število katoličanov v enem letu naraslo za 33.000. Kmalu bodo dobili beli očetje, ki dosedaj misijonarji v teh pokrajinah, dragoceno pomoč v domačem naraščanju, ki se pripravljajo za duhovniški poklic. Da so pa tudi laiki, torej navadni verniki, zelo vneti in goreči v svoji veri in apostolski dejavnosti, nam priča tale dogodek: V pretekli božični noči je začel misijonar neke oddaljene misijonske postaje trkanje na svoja vrata. Pater gre s svetilko k vratom in najde zunaj malega, komaj dvanaest let starega dečka. »Kaj pa bi rad?« Mali pokaže bele zobke. »Poglej, pater, privedel sem Ti nove katehumenke!« In res, misijonar zagleda v poltemi skupino odraslih mladeničev, ki so bili v polni bojni opremi in so se naslanjali na sulice. Pater jih prešteje in bilo jih je štiri in dvajset.

»Slišal sem, da vam nova gospodinja ni pustila imeti psa.«

»Res. Radi tega sem dala posneti Tasovo lajanje in cvilenje na plošče. Gramofona mi namreč ni prepovedala.«

Na sloviti Eiffelov stolp v Parizu, ki je visok 300 metrov, so postavili toplomer, ki je dolg 160 metrov in ki je ponoči razsvetljen. Vsak hip Parizan lahko pogleda, koliko mrza ali gorkote je v francoski prestolnici. Razdalja za posamezne stopnje znaša tri metre. Lestvica se začneja 12 stopenj pod ničlo in konča s 33 stopenjem nad ničlo. Ponoči je pogled na Eiffelov stolp toliko bolj učinkovit

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službeiščejo

Upokojen orožnik
perfekten ekonom, išče zaposlitve samo proti deputatu. Dopisi na podruž. »Slovenca« v Celju pod »Oskrbnik« št. 2563. (a)

Gospa
srednjih let želi zaposlitve k otroku. Naslov v upravi »Slov.« št. 2571. a

Dobra šivilja
zmožna vseh konfekcijskih del, išče delo s takojšnjim nastopom. — Albina Brezar, Pred šolo št. 5, Trzin. (a)

Vrtnar
dobro izurjen v vseh vrtnarskih delih išče zaposlenje. Nastopi lahko takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2539. (a)

Denar

Hranilne knjižice
in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov jemljemo do preklica zopet v račun A. & E. Skaberne, Ljubljana. (r)

Poizvedbe

Volčjak
se je zatekel. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2536. (e)

Stanovanja

Stanovanje
sobe, kuhinje in dveh kabinetoj oddam s prvim aprilom ali majem Pod Rožnikom. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2537. (č)

Enosobno stanovanje
v kleti oddam s 1. aprilom. Moste, Prešernova št. 11. (c)

Soba
s poseb. vhodom, opremljena, parket, elektrika, poleg cerkve, se takoj odda solidnemu gospodu. Sv. Petra cesta 93, pri-tilje. (s)

Industrije! Obrtniki!

Svetovno znani Krautzbergerovi lipski aparati za brizganje lakov in barv se dobe v jugoslovanskem skladišču **FRANJO FORGAC, Zagreb** Masarykova 18 - Telefon 26-20
Zahtevajte specijalne ponudbe.

Ludvik Ganghofer:

34

Samostanski lovec

»Kaj je to? Obveza?« Gospod Henrik se je zavaljal. »Ali si ga ti obvezala?«
»Da, gospod — saj mu je tekla kri.«
Zdaj je prisopihal gospod Schluttemann čez prag. »Kaj pa je? Gromska! Kaj pa je? Kaj se je zgodilo?«
»Poglejte, gospod valpet, ali ne prihajajo že odkod naši ljudje?« je rekel gospod Henrik. »Potrebujem skrinjico z obvezkami in hladilom!«
»Kaj pa je fantu?«
»Zvedeli boste, ko bom zvedel sam. Pojdite!«
Gospod Schluttemann je postrani pogledal in zginil. Gospod Henrik se je slonil spet nad Hajma. »Spi,« je dejal čez nekaj časa patru Dezertu. »Srce bije rahlo, toda pravilno, diha mirno. Prestal je menda težko nozličico iz rane in zdaj ga je obvladala omotična slabost. Nevarnosti zanj ne vidim.«
Gitka je sklenila roke in nemo pregibala tistice.
»Ti t-m pojdi sem,« ji je ukazal gospod Henrik. »Kako ti je ime?«
»Gitka.«
»Pojdi sem, Gitka. In mi povej, kaj si vse napravila, kaj si mu pomagala.«
Obotavljaje se je prišla bliže in zdaj jo je spoznal. »Ali nisi bila pred nekaj dnevi pri gospodu valptu? Wolfratova sestra si, solarjeva?«
Gitka se zdrznila.
»Pridi vendar bliže in govori! Kaj si storila za mojega loveca?«
Tresoč se je mečkala krilec, upirala oči v tla, in pripovedovala s pretiranimi besedami. Gospod Henrik je pazno poslušal, pater Dezert se je po ka začaran vsesal z očmi v Gitkine poteze.
Ko je končala svoje pripovedovanje, je plaho pogledala gospoda Henrika, kakor bi hotela reči: »Mar sem kaj slabo naredila?«

Tedaj se je vrnil gospod Schluttemann. »Hlape! so prišli, reverendissime, tu je skrinjica.«
Gospod Henrik jo je vzel. »Počakajte me zunaj in ne puščajte nikogar sem notri. Brat Severin...«
»Ga ni še od nikoder.«
»Ko pride, naj se oddahne in spočije, potem naj pripravi gospodnjo kočo. Valt naj ostane tu, hlape naj prenoče v stanih, jutri zarana naj bodo spet tu.«
Gospod Schluttemann je odšel in kmalu se je čulo, kako se je zunaj usajal nad hlape, kakor da bi bogve kaj zagrešili. »In jutri, da ste mi že pred svitom spet tu!« je končal svoj grmeči govor. »Ali pa vam potrgam ušesa — s koreninami vred!«
Cim huje je kričal, tem manjša je postajala Gitka, tem globlje se je stiskala v svoj kot.
Gospod Henrik je vzel iz skrinjice, česar je potreboval, da bi ranjenca prevezal. Ko je odstranil z rane osmojeno platno, je Hajmo zajčkal in se zganil, odprl oči in jih spet zaprl.
»Dietwald, poglej,« je vzkliknil gospod Henrik razburjeno, »to ni rana, ki jo zadaja sproženi kamen ali če padeš in se udariš. Rano je zadal nož! Moža je nekdo napadel, hotel ga je umoriti. Divji lovec morda, ki ga je hotel logar prijati. Dokle, pridj sem k meni!«
Gitka se je stresla po vseh udih.
»Pridi vendar! Povej mi: kje si ga našla?«
»Zunaj,« je zajčkala s pojemajočim glasom, »pred kočo.«
»Daleč proč?«
»Odkimala je.«
»Toda, kako to, da si ga našla?«
»Brezupno, s prestrašenimi očmi je pogledala gospoda Henrika.«
»Govori vendar! Vedeti hočem, kaj si iskala na kraju, kjer si ga našla. Po kaj si prišla sem gori?«
Nemo je gibala z ustnicami; potem si je pa iznenada skrila obraz v dlani in bruhnila v jok.
»Prosim vas gospod Henrik, ne mučite otro-

ka,« je spregovoril pater Dezert z negotovim glasom. »Mislim, da mi je znan nagib, ki jo je vodil sem. Včeraj ponoči je v hiši njenega brata umrl otrok...«
»Wolftratov otrok?« Gospod Henrik je stopil k dekletu. »Prišla si po smrtnice — za angelski venec? In si pri tem našla ranjenca in si ostala pri njem dan in noč in si naredila zanj vse, kar se je sploh dalo narediti?« Pogladi je Gitko po laseh. »Dobro, pogumno dekle si! Ne bom ti pozabil tega in tudi ne tvojemu bratu!«
Gitka je glasno zaplakala, se hitro obrnila in se opotekla skozi vrata na prosto. Zunaj se je zgrudila na klop in jokala predse v bridki žalosti. Prišel je Valt, ji pognil roke z obraza in jo pogledal. »A, ti si? Zakaj pa jočeš?«
Iztrgala se mu je in zahtela še glasneje.
»Da jočeš radi tega tu notri? Pa si res ne-umna! Ta ima zdraga ko bat železa. In če ga tudi malo boli — saj ne tebe!« Naslonil se je na steno in zazelhal, pri tem pa opazil, da se iz gospodnje koče vali gost dim. »Poglej, brat že kuri! Ti, kake stvari pridejo v ponev! Veš, ko smo lezli gor, sem hodil tik za krošnjo. A, to je dišalo! Aa, teko!« Začmaka je. »Meniš, da bomo tudi mi kaj dobili?« Ne da bi čakal na odgovor, se je splazil h gospodnji koči in pokukal skozi odprta vrata. Vodila so v prostorno kuhinjo z odprtim ognjiščem; poleg tega je obsegala koča še posebno izbiro, prav preprosto opremljeno s pohištvo in cemprovine, in še spalni prostor z dvema posteljama. Iz kuhinje se je prišlo po lestvi v podstrešje, kjer je bilo naloženega dovolj sena, da bi v sili našlo na njem do šest ljudi mehko ležišče.
Poleg ognjišča, na katerem je gorel močan ogenj, je stal brat Severin; rokave pri kurti si je bil zavijal, se prepalal z belim predpasnikom in je pravkar žurno snažil »raženček črnih jezdecov«, ki so obšli z jajci in spečeni na jakem ognju, dajali za večerjo izbran prigrizek.
Na stopnicah pred vrati gospodnje izbiče je globoko zamišljen sedel gospod Schluttemann; mu-

stači so mu sršeli, oči je srdito obračal. Tale stvar s Hajmom je bila zanj oreh, trd, da nič takega. Trda, kakor da bi ga brezplodno tuhanje utrudilo, je iznenada zasoplo stresel glavo, zamahnil s pestjo po zraku in bruhnil: »Hudiča še enkrat! Če pomislim, da bi bil sedaj lahko spodaj v kletni izbi! Pa je menda vendar poskrbljeno za žejo?«
Brat Severin je skomignil z rameni. »Kakor je ukazal gospod Henrik. Pet dni bomo ostali tu — pet pletenk je ukazal — pa si zračunajte, koliko pride na vsakega.«
»Hudičevo malo!« je menil z dolgim obrazom gospod Schluttemann. »Hudičevo malo! Brat, brat! Jetra se mi bodo vnela — vode ne prenesem. Pa kar nič ne!«
Motreč nesrečnega valpta je brat Severin pomežiknil; nato si je obližnil od črnih jezdecov omaščene prste, stopil pred valpta in mu šepnil v uho: »Ali ste videli culo, ki jo je nosil Valt?«
»Da — zakaj?«
»Obraz brata Severina je postajal vedno bolj skrivnosten. In niste morda čuli, da je v culi nekaj škrobutalo?«
Gospod Schluttemann je nagnil glavo na stran, da je kar belo pogledal. Zdelo se je, da se je v njegovi brezupno temni duši začela svetlikati plaha lučka tihega uranja.
»Govorite, brat, govorite, kaj je škrobutalo?«
»Deset zatajenih steklenic. Rehberčan in štajnčan! Zakopane so za kočo v hladni zemlji in ko bo gospod Henrik zaspal, si bova šla po en parček.«
»Brat Severin, vi ste svetnik!« je zarjul gospod Schluttemann in se hotel okleniti brata okoli vratu. Brat ga je pa odrinil od sebe. »Ne tako glasno, gospod valpet!« je prišepnil in poškilil skozi vrata. »Gospod Henrik bi naju utegnil slišati!«
Pa je bila fratrova skrb brez podlage. Gospod Henrik se je mudil še vedno v lovski koči. Nanovo je obvezal Hajmovo rano in pritril roko v zadrgo, da bi ranjenec morda s kakim nenadnim gibanjem ne povzročil novega krvavenja. Potem je iskaj pogledal okoli sebe.

Pristni brinjevec

lastna kuha, 11 32 Din na drobno. — »Alko«, Kobilize (dvorišče). (l)

Sadna drevesa

visoko- in nizkodebelne jablane in hruške, češnje, škrbnje, višnje, breskve, marelice, agras in ribez, zajamčena rodovitnost — dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani — Novi trg 3. — Zahtevajte cenik. (l)

Obrt

Kašo

leprenj, ajdovo moko — vedno sveže oddala na debelo v celotrovina
A. VOLK, LJUBLJANA
Razbojarska cesta 24

Telefon 2059

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Boh ribeva ulica št. 5.

Citajte in širite
»Slovenca!«

25% popusta

dobi
kdor naroči ozir. kupi od 15. II. 1934 do 15. III. 1934 knjigo:

Dr. Potočnik: Dobri pastir.

Premišljevanja o življenju našega gospoda Jezusa Kristusa in njegovih svetnikov. Knjiga obsega tri dele. I. del 359 strani, vez. Din 38.—, vez. Din 50.—. II. del 381 strani, vez. Din 40.—, vez. Din 52.—. III. del 290 strani, vez. Din 40.—, vez. Din 52.—.

Ni je lepše in primernejše slovenske knjige o premišljevanju življenja, delovanja in trpljenja našega Zvečičarja, kot je ravno Dobri pastir. V prvem zvezku nam opisuje dobo pred rojstvom Jezusovim njegovo mladost, mladeniško dobo do njegovih čudežev in ustanovitve kraljestva božjega na zemlji. V drugem zvezku nam opisuje njegovo delovanje na svetu. V tretjem pa opisuje Zvečičarjevo trpljenje njegovo smrt in častljivo vstajenje.
Knjiga je pisana v krasnem slogu, tiskana na finem papirju ter lepo opremljena.
Naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse ljubljena mati in stara mati, gospa

ANTONIJA BOLTAVZER

dne 7. t. m. previdena s tolažili sv. vere.
Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 8. marca 1934 ob pol treh popoldne iz mrtvašnice Zavečičarjeva sv. Jožeta (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 7. marca 1934.
ZALUJOČI OSTALI

Saltrat Rodell, ta kisikova kopel, omehča kurja očesa tako, da jih lahko odstranite s korenino vred. Za vedno so prenehale vse bolečine in nevarnosti. Saltrat Rodell izloča kisik ter ustvarja mlečno kopel, ki odstranjuje kurja očesa, zdravi oddrgnjena mesta ter odpravlja otekline v toliki meri, da lahko nosite obušalo manjše številke. Saltrat Rodell se prodaja po neznatnih cenah v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora s izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service
Zagreb, Boškovičeva ul. 44.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

IVANA SCHOTT

včeraj, dne 6. marca, v 81. letu starosti, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 8. marca ob 4 popoldne iz mrtvašnice Vidovdanska cesta 9 na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 7. marca 1934.

Josipina por. Kramberger, hči; Kramberger Jurij, zet; dr. Kramberger Robert, vnuk.

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je umrla naša predobra mati, žena, stara mati, teta in sestra, gospa

IVANA KLARER ROJ. HOLEČEK

K zadnjemu počitku jo bomo spremili v petek, 9. marca t. l. ob 15, iz hiše žalosti, Kavškova cesta št. 24, na pokopališče k Sv. Križu.

Zalujoče rodbine:

KLARER, HOLEČEK, JAVORŠEK, KERŠMANEC, ZOR.